

GŁOS WYBRZEŻA

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

GDĄSK, SOBOTA, 22 STYCZNIA 1949 R.

Nr 21 (581)

Czang-Kai-Szek ustąpił

Załamanie się reżimu Kuomintangowskiego

PARYŻ. PAP. Agencja France Presse donosi z Nankinu, że Czang Kai Szek postanowił ustąpić ze stanowiska prezydenta Republiki Chińskiej.

Wiceprezydent Li Tsung Dzen ma objąć po Czang Kai Szeku stanowisko prezydenta.

LONDYN. PAP. Agencja Reutersa potwierdza wiadomość o ustąpieniu Czang Kai Szeka ze stanowiska prezydenta Chin, podkreślając, iż tym samym przestał on być dowódcą naczelnym sił zbrojnych Kuomintangu. Stanowisko to przejął po nim gen. Li-Fung-Jen.

Oficjalny komunikat o ustąpieniu Czang Kai Szeka, który opuścił już Nankin, udając

się do miasta rodzinnego Fenghua w prowincji Cze-kiang, zostanie wkrótce opublikowany.

Agencja Reutersa cytuje opinie obserwatorów, którzy uważają, że decyzja Czang Kai Szeka oznacza koniec reżimu Kuomintangowskiego w Chinach i prawdopodobnie wszelkiego zorganizowanego oporu zbrojnego wobec chińskich wojsk ludowych.

CO WPŁYNĘŁO NA DECYZJĘ REZYGNACJI

Sam Czang Kai Szek ograniczył się narazie do oświadczenia, że „opuszcza Nankin, ponieważ potrzebuje odpoczynku”. Dotychczasowy dyktator Chin Kuomintangowski odleciał z Nankinu

zwykłym dwusilnikowym samolotem, pozostawiając na miejscu swój luksusowy czteryosobowy aparat.

Wycofanie się Czang Kai Szeka było — jak oświadcza — jak oświadcza — koniec, gdyż jakiekolwiek rokowanie pokojowe były niemożliwe, dopóki Czang Kai Szek i jego zwolennicy posiadali głos w rządzie. Jednakże — według agencji „Associated Press” — koła rządzące w Nankinie również obecnie nie mają wię-

LENINIZM PROWADZI DO ZWYCIĘSTWA

Przemówienie
tow. J. Bermiana na
uroczystej akademii
w 25-tą rocznicę
zgonu W. I. Lenina

str 3

Australia zamierza uznać Izrael

LONDYN. PAP. Premier Australia — Chifley — zakomunikował, iż gabinet australijski rozpatruje sprawę uznania de Jure państwa Izrael. Mówca podkreślił, że Australia faktycznie uznała już nowe państwo, nawiązując z nim stosunki handlowe.

Oburzenie w brytyjskich Zw. Zawodowych na zdradzieckich przywódców

LONDYN. PAP. Wiadomości o rozbiłkach wystąpieniach delegatów brytyjskich Deakina i Tessa na posiedzeniu biura wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych w Paryżu — wywołały oburzenie w szeregu masy członkowskiej związków zawodowych.

Liczne Związki Zawodowe m.in. Związek Mechaników okręgu Paisley, Związek Mechaników w Bristolu, Związek Przemysłu Elektrycznego w Haye oraz wiele innych ogłosiły jednomyślnie rezolucje, protestujące przeciwko polityce władz TUC. Rezolucje podkreślają służalczość uległość kierowników TUC wobec dyktatorów amerykańskich.

PARYŻ. PAP. Biuro wykonawcze Światowej Federacji Związków Zawodowych kontynuuje

Pierwsze wybory w państwie Izrael

422 tys. wyborców - 32 listy

TEL AVIV. PAP. (KW). Jak podają źródła oficjalne w dniu 26 bm. odbędą się wybory do Zgromadzenia konstytucyjnego państwa Izrael. W wyborach weźmie udział przeszło 422 tys. wyborców, w tym ponad 32 tys. Arabów, którzy zdecydowali się pozostać na terytorium żydowskim. Wybrano 32 listy wyborcze.

Pogrzeb gen. Diegtiarewa

KOWROW (g) W Kowrowie odbył się pogrzeb znanego radzieckiego konstruktora broni, członka Rady Najwyższej ZSRR bohatera pracy socjalistycznej generała Wasyla Diegtiarewa. Prócz mas pracujących Kowrowa w pogrzebie wzięli udział delegaci Tuły, Włodzimierza i innych miast. Na mogile Diegtiarewa złożono wieniec KC WKP(b), Rady Ministrów ZSRR Ministerstwa Sił Zbrojnych ZSRR, Ministerstwa Przemysłu Zbrojeniowego i licznych organizacji społecznych.

Terror w Grecji

PARYŻ. PAP. Jak donosi agencja France Presse, w Triopolis na Peloponezie straconych zostało 8 mieszkańców miasta, skazanych na śmierć za udzielanie pomocy oddziałom gen. Markosa.

OKRETY AMERYKAŃSKIE PRZYBYWAJĄ DO PORTU TSING-TAO

MOSKWA. PAP. Agencja Tass donosi z Szanghaju, powołując się na dziennik chiński „Dagun-Pao”, że jednostki amerykańskiej floty wojennej przybyły z Filipin do portu Tsing-Tao. Oddziały amerykańskiej piechoty morskiej wysiadły na ląd.

NARODY RADZIECKIE W HOŁDZIE LENINOWI

Podniosła uroczystości w 25-lecie zgonu genialnego wodza i nauczyciela mas pracujących

MOSKWA. PAP. (KW). Narody Związku Radzieckiego uroczysto obchodzą 25-tą rocznicę zgonu wielkiego założyciela partii bolszewickiej i państwa radzieckiego — genialnego wodza i nauczyciela mas pracujących całego świata Włodzimierza Lenina.

W zakładach przemysłowych i urzędach, w kołchozach i sołchozach, w uczelniach i oddziałach wojskowych odbywają się akademie żałobne. Wszystkie dzienniki publikują obszernie artykuły wybitnych działaczy politycznych i społecznych o Leninie.

W MOSKWIE PRZED MAUZOLEUM

W 25 rocznicę śmierci Lenina od wczesnego rana nieprzerwany potok ludzi, ciągnący się kilometrami przez centralne arterie Moskwy, zdał do mauzoleum na Placu Czerwonym. Tysiące mieszkańców Moskwy i przybyszów z najelegniejszych zakątków ZSRR

szło krok za krokiem po kilka godzin w poruszających się wolno kolumnach aby złożyć hołd prochu Wielkiego Wodza Rewolucji i twórcy państwa radzieckiego. Można było ujrzeć wśród nich przedstawicieli narodów z dalekiej Północy i mieszkańców obszarów azjatyckich, kołchoźników z obwodów nadwołżańskich i marynarzy z dalekiego wschodu.

AKADEMIA W TEATRE WIELKIM W STOLICY ZSRR

MOSKWA. PAP. W piątek o godz. 18 min. 30 w Teatrze Wielkim otwarte zostało uroczyste posiedzenie Centralnego Komitetu i Moskiewskiego Komitetu WKP(b) oraz prezydium Rady Najwyższej ZSRR i prezydium Rady Najwyższej RSFR, Centralnego Komitetu Komsomolu i prezydium Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych, wspólnie z przedstawicielami organizacji społecznych i Armii Radzieckiej poświęcone uczczeniu pamięci Włodzimierza Lenina w związku z 25 rocznicą jego zgonu.

Z referatem wystąpił naczelny

Rząd japoński przeprowadzi wybory według recepty okupacyjnych władz amerykańskich

MOSKWA. PAP. — Dnia 23 bm. odbędą się w Japonii wybory 466 deputowanych do Izby reprezentantów. Ogółem zarejestrowano 1368 kandydatów z ramienia partii liberalno-demokratycznej (419), partii „demokratycznej” (211), socjalistycznej (188), komunistycznej (116), partii współpracy ludowej (63) i kilku innych drobnych partii (157) ponadto zgłoszono kandydatury 214 bezpartyjnych.

Reakcja japońska, przy czynnym poparciu amerykańskich

władz okupacyjnych, usiłuje uniemożliwić kampanię przedwyborczą kandydatów, wysuniętych przez partię i organizacje demokratyczne, aby nie dopuścić do wyboru przedstawicieli ludu.

Rząd Yoshidy, za aprobatą władz amerykańskich, wprowadził szereg ostrych ograniczeń, dotyczących agitacji przedwyborczej i wymierzonych głównie przeciwko siłom demokratycznym.

Obrady konferencji w Delhi trwają

Memorandum Indonezji

LONDYN. PAP. Jak wynika z komunikatu, opublikowanego w New Delhi, na konferencji 19-tu państw w sprawie agresji holenderskiej w Indonezji rozpatrywano zalecenia, jakie mają być przesłane Radzie Bezpieczeństwa w sprawie podjęcia energicznej akcji zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, celem szybkiego uregulowania sporu indonezyjskiego.

Omawiana była również sprawa konsultacji między 19 narodami na temat zagadnienia indonezyjskiego po zakończeniu konferencji.

MOSKWA. PAP. — Agencja

Tass podaje memorandum przedstawicieli republiki indonezyjskiej, złożone na konferencji 19 państw azjatyckich w New Delhi.

„Trzy lata, które upłynęły —

dia natomiast działała wbrew zaleceniom tej komisji. Republika indonezyjska uważa, że jej rząd tymczasowy winien być rządem narodowym, działającym zgodnie z prawem narodu do samostanowienia o swym losie.

Holandia natomiast usiłuje stworzyć taki „rząd tymczasowy”, który stworzyłby w kraju stary reżim kolonialny.

Memorandum zawiera szereg propozycji, które — zdaniem jego autorów — mogą pomóc przy sprawiedliwym rozwiązaniu konfliktu. Memorandum żąda natychmiastowego zwolnienia wszystkich przywódców republikańskich, uwieczonych przez Holendrów, wycofania się wojsk holenderskich na pozycje, które zajmowali do 18 grudnia 1948 r. — przyczem ewakuacja wojsk holenderskich winna się odbywać pod kontrolą ONZ. Memorandum domaga się przerwania blokady republiki indonezyjskiej przez Holandię. Zupełna ewakuacja wojsk holenderskich z terytorium ca-

łej republiki indonezyjskiej winna być zakończona nie później niż 1 września 1949 r.

Memorandum wzywa kraje uczestniczące w konferencji do potwierdzenia uznania de Facto i de Jure obecnego rządu republiki indonezyjskiej oraz do osądzenia akcji holenderskiej jako zagrażającej pokojowi światowemu. Memorandum wzywa również by kraje, uczestniczące w konferencji w New Delhi zabraniały Holendrów na swych terytoriach używania samolotów i okrętów przewożących sprzęt wojenny.

Na zakończenie memorandum wzywa państwa, uczestniczące w konferencji do okazania pomocy rządowi republiki indonezyjskiej. Pomoc ta wzmoćniłaby upor republiki przeciwko agresorom.

Premier Cyrankiewicz i min. Modzelewski

udają się do Rumunii

WARSZAWA. PAP. W sobotę dn. 22 stycznia br. udaje się do Bukaresztu delegacja Rządu Rzeczypospolitej z prezesem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem i ministrem Spraw Zagranicznych Zygmuntem Modzelewskim na czele, dla podpisania układu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Rzeczypospolitą Polską, a Ludową Republiką Rumuńską.

Ministrowie sprawiedliwości Polski i Czechosłowacji

podpisali umowę o pomocy prawno-sądowej

WARSZAWA. PAP. Dnia 21. gm. w Ministerstwie Sprawiedliwości odbyła się konferencja, na której minister Sprawiedliwości Henryk Świątkowski i czechosłowacki minister Sprawiedliwości dr. A. Czepiczka poinformowali przedstawicieli prasy o ogólnych założeniach i znaczeniu podpisanego przez Polskę i Czechosłowację umowy o wzajemnej pomocy prawno-sądowej.

W konferencji wzięli udział ponadto: wiceministrowie Sprawiedliwości Leon Chajn i Zenon Kliszko oraz pełnomocnik do spraw sprawiedliwości na Słowację wice-minister dr J. Viktor.

Polsko - czechosłowacka umowa o pomocy prawno - sądowej zastępuje trzy stare, przedwojenne umowy, nie odpowiadające obecnym warunkom i wzajemnym stosunkom obu krajów. Umowa składa się z dwóch części: jednej — dotyczącej spraw cywilnych, drugiej — spraw karnych.

Konwencja przyczynia się do usprawnienia walki z przestęp-

czością w obu krajach, gdyż ustala daleko idącą wzajemną pomoc w ściganiu przestępstw i przestępców.

W dziedzinie spraw spadkowych umowa rozszerza dotychczasowy zakres uprawnień sądów obu stron. Ponadto urzędy Stanu Cywilnego przesyłają sobie wzajemnie odpisy i wyciągi ośnośnych akt.

Min. Henryk Świątkowski oświadczył, że przedwojenne umowy nie odpowiadały obecnym warunkom, nie traktowały bowiem jednakowo obywateli obu państw. Ponadto umowy te powoływały się na prawo i kodeksy dziś już nie obowiązujące.

Czechosłowacki minister Sprawiedliwości dr. A. Czepiczka oświadczył, że w obecnej sytuacji doświadczenia sądownictwa polskiego będą mogły być wykorzystane przez sądownictwo czechosłowackie i odwrotnie. Zbliżenie ustawodawstw prawnych obu krajów pogłębi jeszcze bardziej przyjaźń narodów Polski i Czechosłowacji.

HOŁD PRZEDSTAWICIELI KRAJÓW DEMOKRACJI LUDOWEJ

MOSKWA. PAP. W czwartek w 25 rocznicę zgonu Włodzimierza Lenina odbyła się w Moskwie o godz. 12.30 podniosła uroczystość złożenia na grobie twórcy Państwa Radzieckiego wieńców, nadstawianych przez rządy krajów demokracji ludowej.

Na Plac Czerwony przybyli w pełnym składzie członkowie i pracownicy ambasady RP oraz przedstawiciele polonji moskiewskiej z Charge d-Affaires Zambrowiczem

na czele. Delegacja polska weszła do mauzoleum, gdzie wśród głębokiej ciszy radca Zambrowicz złożył wieniec z żywych kwiatów od prezydenta Bieruta i od Rządu Rzeczypospolitej.

Równocześnie w imieniu rządów swych krajów wieniec w mauzoleum złożyli: członkowie ambasady czechosłowackiej z ambasadorem Lastovicka na czele, ambasady bułgarskiej z ambasadorem Nikołowem na czele, ambasady rumuńskiej z ambasadorem Racoasa na czele, ambasady węgierskiej z ambasadorem Molnarem na czele i poselstwa Albanii z posłem Prifti na czele.

Prezydent Bierut dziękuje robotnikom przeładunku węgla za ich osiągnięcia

WARSZAWA (PAP). Prezydent R. P. przyjął w Belwederze delegację pracowników Działu Przeładunków Morskich Centrali Złoty Produktów Przemysłu Węglowego w osobach dyrektora naczelnego Centrali ob. I. Apta, dyrektora ob. J. Biliskiego z Gdańska i ob. T. Dąbrowskiego ze Szczecina — sekretarza komitetu partyjnego PZPR Działu Przeładunków Morskich w Gdańsku — ob. Z. Bednarka oraz przewodników pracy ob. ob. Wróblewskiego, J. Osęta i F. Kakowskiego.

Delegacja złożyła ob. Prezydentowi meldunek o przeładunku w polskich portach 25 milionowej tony węgla. Delegacja węgryła również ob. Prezydentowi wykonany przez robotników model fregaty gdańskiej.

Ob. Prezydent, podkreślając znaczenie pracy Działu Przeładunków Morskich w portach polskich dla rozwoju gospodarki narodowej — w serdecznych słowach podziękował zespołowi pracowników za ich dotychczasowe osiągnięcia i złożył życzenia dalszych sukcesów.

ZWIĘKSZY SIĘ UDZIAŁ ROBOTNIKÓW we współgospodarowaniu zakładami pracy

CKZZ przystąpiła do reorganizacji aparatu bezpieczeństwa i higieny pracy

WARSZAWA. PAP. W gmachu Komisji Centralnej Związków Zawodowych odbyła się konferencja w sprawie reorganizacji aparatu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W wyniku obrad postanowiono:

- 1 powołać komisję do opracowania projektu struktury i zakresu działania społecznej inspekcji pracy oraz dla przeprowadzenia reformy ustawodawstwa o ochronie pracy,
- 2 przystąpić do związkowej akcji wydawniczej, upowszechniającej zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3 zbadać przyczyny niewykonania niektórych nakazów inspekcji pracy przez niektóre dyrekcje zakładów,
- 4 zawiązkowców ze stratami, ponoszonymi przez naszą gospodarkę przemysłową wskutek nieszczęśliwych wypadków przy pracy.

5 opracować plan masowego szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Sekretarz KCZZ — Kofman, zagajając obrady, zwrócił uwagę na konieczność powołania organów związkowej inspekcji pracy dla uzupełnienia działalności inspekcji państwowej.

Komitety Zakładowe powinny kontrolować przestrzeganie przepisów z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzeganie postanowień zakładów zbiorowych w zakresie BHP, nadzor nad rozdzielaniem odzieży roboczej i ochronnej oraz kontrolować wydatkowanie na BHP sumy.

Przewodnicząc KCZZ tow. Ochab, zabierając głos w dyskusji, stwierdził, że przez powołanie inspekcji społecznej zrealizowany zostanie postulat szerszego udziału robotników w kontroli społecznej i we współgospodarowaniu zakładami pra-

Imię Lenina w sercach i umysłach wszystkich pracujących

Klasa robotnicza Gdańska czci pamięć Wielkiego Wodza

W 25-tą rocznicę śmierci Wielkiego Wodza rosyjskiej i między narodowej klasy robotniczej, Włodzimierza Lenina, robotnicy Gdańska zgromadzili się tłumnie w gmachu Teatru Wielkiego, gdzie odbyła się uroczysta akademii.

Olbryzmie rzesze ludzi, jakie zaległy plac wokół Teatru, świadczą o tym, że postać wodza i nauczyciela, twórcy i budowniczego pierwszego w świecie państwa socjalistycznego, jest bliska sercom Polaków. Ze wszystkich stron miasta, z fabryk, instytucji, urzędów i szkół ściągali ludzie pracy. Przed gmachem teatru stawali raz po raz wozy ciężarowe, przywożące wszystkich, dla których imię Lenina jest symbolem ideałów świata postępu i sprawiedliwości.

Dekoracja prosta, ale pełna wyrazu, podkreślała uroczystość chwili. W górze, niemalże pod sufitem, obramowany kołem wielki portret Lenina na tle czerwieni płótna. Nad portretem transparent z słowami Stalina: „Lenin był wodzem nie tylko rosyjskiego proletariatu nie tylko robotników Europy, nie tylko kolonialnego Wschodu, ale całego świata pracującego”. Z boku portretu czerwone chorągwie na wielkich białych masztach, których końce sięgały sklepienia.

Na sali obecni są: konsul generalny ZSRR Chorobrych i przed stawiciel Armii Radzieckiej pułkownik Dobrodromienko.

Akademii zabrał sekretarz PZPR tow. Brodziński, który powitał gości.

Tow. pułk. Jurkowski wygłosił referat odcinekowy. Gdy rozległy się pierwsze słowa „21 stycznia 1924 r. umarł w Gorkach geniusz ludzkości — wódz międzynarodowego proletariatu Włodzimierz Iljicz” — na sali zapadła cisza. Wyczuwano

się, że nastrój, panujący na akademii, jest inny niż zwykle. Siedzący w tylnych krzesłach i na balkonach pochylił się, ażeby lepiej słyszeć.

Mówca nakreślił sylwetkę człowieka, którego idee dały wolność narodom, niepodległość krajom, zrodziły braterstwo mas pracujących całego świata. Tow. Jurkowski omówił działalność genialnego ucznia i kontynuatora nauki Marksa, który trafnie analizując istotę imperializmu, wskazał równocześnie na drogę, wiedzącą klasę robotniczą do osiągnięcia zwycięstwa — do socjalizmu.

Mówca uwypuklił zasady nauki Lenina o partii, nauki, która legła u podstaw WKP (b). Słuszność jej wykazała najlepiej zwycięska rewolucja październikowa — zbudowanie podstaw socjalizmu na 1/6 świata i historia ostatniej wojny światowej. Nauka Lenina stała się motorem walk wyzwolenicznych na całym świecie, pomogła wytrwać w wierze w niezwyciężoną siłę proletariatu nawet w najcięższych chwilach okupacji.

W 25-tą rocznicę śmierci Lenina — zakończył tow. Jurkowski — PZPRłoży największy hołd jego postaci, jeżeli po głębi znajomość rewolucyjnej nauki Lenina, zacieśni sojusz z ZSRR i więź proletariackiej solidarności klasy robotniczej całego świata.

Część artystyczna stała na wysokim poziomie. Artysta Teatru „Wybrzeże” Gorkiewicz recytował wiersz Majakowskiego „Partia”, zespół artystów Teatru „Wybrzeże” — fragment z poematu Majakowskiego „Dobrze”. Orkiestra Filharmonii Bałtyckiej pod dyktando Bohdana Wodzieckiego odegrała trzecią część II. Symfonii Chaczaturiana.

Spontaniczny hołd Gdyni

W szkołach gdyńskich odbyły się prelekcje o życiu i działalności Lenina. Prelekcje i referaty o życiu i dziełach twórcy pierwszego w świecie państwa socjalistycznego wygłoszone zostały również w świetlicach robotniczych i halach fabrycznych.

Wieczorem odbyła się uroczysta akademii w Teatrze „Wybrzeże”. Mimo nawałnicy śniegowej, jaka spadła na miasto, do sali Teatru nieprzerwanie zdążyli ze wszystkich kierunków tłumy. Wszystkie miejsca na parterze i balkonach, nawet i przejścia, zostały zajęte. Ci co nie mogli znaleźć miejsca na sali ustawiali się na korytarzach. Licznie przybyła młodzież szkolna, która zapamięłała szczególnie balkon. Kilka rzędów krzeseł zajętych zostało przez przewodników pracy ze stoczni, przetwórczych zakładów rybnych, poczty, kolei i innych fabryk. Licznie reprezentowane były organizacje społeczne i polityczne.

Sala tego teatru nie znała jeszcze, ani takich tłumów, ani takiego skupienia i powagi.

Po odśpiewaniu przez zebranych, przy akompaniamencie orkiestry Marynarki Wojennej, Międzynarodówki, akademii zabrał tow. Marczewski — sekretarz KW PZPR w Gdańsku.

Referat o działalności Lenina wygłosił członek egzekutywy KW PZPR tow. red. Groszkiewicz. „Składamy dziś hołd, — mówił tow. Groszkiewicz — wielkiemu geniuszowi i człowiekowi, największemu przywódcy ruchu robotniczego na przestrzeni jego historii. Imię Lenina stało się symbolem walki o wolność wszystkich ludzi, uciskanych przez kapitalistów”.

W dalszym ciągu swego referatu tow. Groszkiewicz omówił leninowską teorię rewolucji proletariackiej, analizę imperializmu i warunków zdoby-

cia władzy przez klasę robotniczą. Szczegółowo omówił prelegent rolę partii rewolucyjnej w ujęciu leninowskim oraz zasady internacjonalizmu proletariackiego.

Obchodząc dwudziestopięć lat śmierci tego wielkiego wodza proletariatu całego świata klasa robotnicza Polski może być dumna, że geniusz Lenina i jego wielkość ocenila za jego życia. SDKPiL zawsze i ściśle współpracowała z Leninem. Komunistyczna Partia Polski rokrocznie obchodzi

Młodzież szkoły Nr 4 w Gdańsku w hołdzie Leninowi

W dniu 21. bm. w szkole Nr 4 w Gdańsku odbyła się uroczysta akademii poświęcona 25 rocznicy śmierci Lenina. W czasie uroczystości żołnierze miejscowej jednostki przekazali młodzieży dwanaście głośników radiowych wraz z pełną instalacją.

Do licznie zgromadzonej w świetlicy szkolnej młodzieży przemówił kierownik szkoły ob. Zagajski. Następnie płk. Roszkowski

zawiązał do historycznej rocznicy scharakteryzował działalność Lenina, podkreślając miłość jaką wielki twórca Rewolucji Październikowej otaczał uczącą się młodzież.

Z kolei szeregowy Błaszczuk mówił dzieciom o pracy żołnierza. Uczeń klasy 6-tej Andrzej Joncik, prezes miejscowego koła TPZ, opowiadał historię współpracy uczniów szkoły Nr 4 z jednostką wojskową.

AGENCI KAPITAŁU W RUCHU ZAWODOWYM ZDEMASKOWANI

Kuźnieców piętnuje rozłamowców z TUC i CIO

Radzieckie Związki Zawodowe trwają na straży jednoci SFZZ

Paryż. PAP. Przewodniczący delegacji radzieckiej wygłosił na posiedzeniu biura wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych przemówienie, w którym stwierdził, że po oświadczeniach delegata brytyjskiego Deakina i delegata amerykańskiego Carey'a sytuacja stała się zupełnie jasna. Z oświadczeń tych delegatów wynika, że przedstawiciele rady generalnej brytyjskich związków zawodowych (TUC) i amerykańskich przemysłowych związków zawodowych (CIO) nie chcą współpracować ze Światową Federacją i że postanowili oni już od dawna rozbić federację.

Klasa robotnicza — oświadczył Kuźnieców — dążyła zawsze do jednoci. Widząc w tym główne zabezpieczenie swobód demokratycznych, gwarantuje trwałość pokój i polepszenie warunków bytu. Po rozgromieniu faszystów utworzona została w październiku 1945 roku Światowa Federacja Związków Zawodowych. Było to jednym z największych osiągnięć klasy robotniczej. Robotnicy „całego świata” postawili przed federacją wielkie zadanie. Miała ona walczyć o ostateczną likwidację faszystów, o utrwalenie pokoju w obronie interesów mas pracujących całego świata, o zabezpieczenie swobód demokratycznych, o polepszenie warunków pracy robotników i o podniesienie ich stopnia życiowej.

Federacja jako organizacja robotnicza, licząca 70 milionów członków okazała się siłą zbyt groźną dla starego świata eksploatorów. Imperialiści i kapitaliści zdali sobie sprawę, że Światowa Federacja jest ich nieubla-

galnym wrogiem i dlatego usiłują wszelkimi sposobami rozbić jej jednoci.

Następnie Kuźnieców podkreślił bezpodstawnosć argumentów wysuwanych przez radę generalną brytyjskich związków zawodowych, co do rzekomej niemożności współpracy ze Światową Federacją.

Wysłki biura wykonawczego SFZZ, w kierunku urzeczywistnienia tej współpracy spotkały się z negatywnym stanowiskiem sekretariatów, należących do brytyjskich związków zawodowych. Najwidoczniej stało się tak dlatego, że rada generalna brytyjskich związków zawodowych zdecydowała była wywołać rozłam w łonie federacji.

Radzieckie związki zawodowe proponowały omówienie sprawy planu Marshalla przez Komitet Wykonawczy SFZZ. Lecz kierownicy brytyjskich i amerykańskich związków zawodowych odmówili zbadania sprawy planu Marshalla w łonie federacji i zwołali w tym celu konferencję separatystyczną przedstawicieli związków zawodowych 16 krajów marshallowskich.

Rozbieżności zdań między członkami federacji są rzeczą zupełnie naturalną, gdyż federacja łączy związki całego świata bez względu na rasę, narodowość, religię czy przekonania polityczne.

Życiorys Ministra Admin. Publicznej tow. Władysława Wolskiego

Władysław Wolski urodził się w Warszawie w 1904 roku, pochodzi z rodziny robotniczej. Od 13 roku życia zaczyna zarobkować, ucząc się jednocześnie na kursach wieczorowych. Od 1916 roku jest członkiem SDKPiL, od 1918 roku członkiem i aktywistą Komunistycznej Partii Robotniczej Polski. W 1922 roku zostaje aresztowany za działalność komunistyczną i po skazującym wyroku — 4 lata przebywa w więzieniu.

W 1926 roku przystępuje do organizowania akcji pomocy więźniom politycznym, prowadząc tę działalność w ciągu szeregu lat, pomimo ciągłych aresztów i represji. Jednocześnie jest w dalszym ciągu aktywnym działaczem KPP.

Pierwszy okres wojny spędza w ZSRR. W 1943 roku przed-

staje się do kraju i działa w ruchu partyzanckim. Po wyzwoleniu staje do pracy w Lublinie. Organizuje Państwowy Urząd Repatriacyjny. Jako generalny pełnomocnik rządu organizuje akcję powrotu Polaków do kraju ze wszystkich zakątków świata. Równocześnie przeprowadza ewakuację Niemców z terytorium Polski.

Po odzyskaniu Ziemi Zachodniej zostaje powołany na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Administracji Publicznej i obejmuje tam kierownictwo nad akcją osiedleńczą oraz zagospodarowaniem Ziemi Odzyskanych. Po utworzeniu Ministerstwa Ziemi Odzyskanych bierze udział w organizacji tego ministerstwa. Ostatnio pełnił funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Administracji Publicznej. Jest członkiem KC PZPR.

Wagon węgla polskiego w darze dla dzieci z wioski Pestalozziego

WARSZAWA (PAP). Ministerstwo Oświaty za pośrednictwem Ministerstwa Przemysłu i Handlu przekazało sierotom, ofiarom wojny, przebywającym w międzynarodowej wiosce Pestalozziego w Szwajcarii wagon węgla na zimę.

W odpowiedzi Dyrekcja Domu Sierot w imieniu własnym i dzieci przesłała podziękowanie za cenny dar.

„Socjaliści” Bluma w sojuszu z gaullistami

Cyniczne pogwałcenie zasady proporcjonalności przy obsadzaniu stanowisk w Komisjach Zgromadzenia Narodowego

PARYŻ PAP. W środę ukonstytuowały się poszczególne komisje Zgromadzenia Narodowego. Najlicniejsza komunistyczna grupa parlamentarna otrzymała jedno tylko stanowisko przewodniczącego (komisja środków komunikacji), sześć stanowisk wiceprzewodniczących (komisje: pracy, wyżywienia, marynarki handlowej, odbudowy, głosowania powszechnego i rodzin) oraz cztery stanowiska sekretarzy (komisje: spraw wewnętrznych, spraw gospodarczych, sprawiedliwości i rodzin).

Jest to jaskrawe pogwałcenie zasady proporcjonalności, uświęconej w konstytucji i regulaminie Zgromadzenia. Warto zaznaczyć, że przed usunięciem komunistów z

rzędu, deputowani komunistyczni sprawowali przewodnictwo w sześciu komisjach Zgromadzenia Narodowego.

Pozbawienie komunistów należących im stanowisk zostało umożliwione przez zjednoczenie się wszystkich grupowań prawicowych od socjalistów do gaullistów włącznie. Zastępuje na uwagę fakt, że przewodniczącym komisji głosowania powszechnego w miejsce komunisty wybrany został gaullista, Barrachin, który wraz z ministrem Mochem opracował głośną ordynację wyborczą w czasie wyborów do Rady Republiki. Największe trudności wywołał wybór przewodniczącego komisji obrony narodowej, którym po trzech głosowaniach został deputowany

skrajnej prawicy PRL, Montel, znany ze swych poglądów reakcyjnych.

STRAJK 200 TYSIĘCY URZĘDNIKÓW WE FRANCJI

PARYŻ PAP. W czwartek rano zastrajkowało 200 tys. urzędników departamentów Seine i Seine et Oise. Decyzja rozpoczęcia strajku została powzięta jednogłośnie przez CGT, chrześcijańskie związki zawodowe, Force Ouvrière i inne organizacje związkowe.

2 000 STUDENTÓW W PARYŻU ZŁOŻYŁO PROTEST W AMBASADZIE USA PRZECIWKO PROCESOWI PRZYWÓDCÓW KOMUNISTYCZNYCH

PARYŻ PAP. Delegacja studentów wydziału anglistyki uniwersytetu paryskiego udała się do ambasady Stanów Zjednoczonych, składając podpisaną przez 2.000 studentów protest przeciwko procesowi 12 amerykańskich przywódców komunistycznych.

Protest stwierdza, że rząd Stanów Zjednoczonych ucieka się do środków antydemokratycznych, wstrzymując metody wolności słowa, zagrażając jednocześnie pokojowi.

Ogólnopolski zjazd literatów obraduje w Szczecinie

SZCZECIN PAP. Dnia 20 bm. rozpoczął się w sali WRN w Szczecinie 4-dniowy krajowy zjazd delegatów Związku Zawodowego Literatów z udziałem reprezentantów literatury zagranicznej. Przybyłych przedstawicieli władz miejscowych oraz licznie zebranych uczestników zjazdu powitał prezes Zw. Zaw. Literatów Polski Jarosław Iwaszkiewicz, zapraszając na przewodniczącą zjazdu Ewę Szelburg-Zarembinę.

POWITANIE CZECHOSŁOWAKÓW I WĘGRÓW

Po odczytaniu przez Jana Brzechwę licznych depech, nadesłanych na zjazd, m. in. od ministra Kultury i Sztuki S. Dybowskiego oraz od ministra Żegluga Rapackiego, zabrał głos, powitany entuzjastycznie przedstawiciel Zw. Literatów Czechosłowackich dr. Jan Pilarz. Przekazał on braterskie pozdrowienia od literatów czechosłowackich oraz dał wyraz radości, że wzajemna przyjaźń nie nosi charakteru oficjalnego, lecz jest pełna treści, wynikającej ze ścisłej współpracy. Przemówienie swe zakończył dr. Pilarz słowami: „Wy przedzieli nas robotnicy, technicy i inżynierowie, naszym najbliższym zadaniem jest ich dopędzić”.

Z kolei przemawiał, witając zjazd sekretarz Związku Literatów Słowackich dr. Jan Poniczar i prezes Związku Literatów Węgierskich Szandor Ligereti.

Witali następnie zjazd: K. Kuryluk w imieniu Rady Związków Artystycznych, Julian Malinik w imieniu Polskiego Związku Wydawców, Walery Jastrzębiec-Rudnicki w imieniu Zaks-u oraz Michał Rusinek w imieniu Pen-Clubu Polskiego.

W części popołudniowej pierwszego dnia zjazdu zabrał głos wiceminister Kultury i Sztuki — Sokorski. (Streszczenie przemówienia podajemy osobno).

ODCZYT O ADAMIE MICKIEWICZU

Po przemówieniu wiceministra Sokorskiego, odczyt w zamyśle ze 150 rocznicą urodzin Adama Mickiewicza wygłosił Wacław Kubacki.

Prelegent omówił na wstępie tradycje społecznych i politycznych pierwiastków polskiego romantyzmu. Scharakteryzował dwa nurty myśli etycznej i teore-

tyczno-literackiej epoki oświecenia: nurt hedonistyczno-sceptyczny i nurt heroiczny.

WRĘCZENIE NAGRÓD LITERACKICH

W godzinach wieczornych odbyło się przyjęcie, wydane przez Zarząd Główny Związku Literatów Polskich dla delegacji zagranicznych, które powitał prezes Iwaszkiewicz.

W czasie przyjęcia odbyło się wręczenie nagród literackich przyznanych na konkursach Zw. Zaw. Literatów. Nagrody otrzymali: Prof. U. J. Kazimierz Wyka za prace w dziedzinie krytyki literackiej i Stanisław Wygodzki za całokształt twórczości poetyckiej. Wysocki każdej z nagród wyniosła 100.000 zł.

Minister Kultury i Sztuki Stefan Dybowski przesłał do prezydium zjazdu depezę, w której życzył zjazdowi w imieniu Rządu Rzeczypospolitej i w imieniu własnym owocnych obrad i zapowiedział ogół polskich pisarzy, że Ministerstwo Kultury i Sztuki będzie zawsze z głęboką troską otaczać zarówno Związek jak i ogół polskiego piśmiennictwa.

LENINIZM PROWADZI NAS DO ZWYCIĘSTWA

Przemówienie tow. J. Bermiana, członka Biura Politycznego KC PZPR
wygłoszone dnia 21 bm. w Warszawie na uroczystej akademii w 25-tą rocznicę zgonu Włodzimierza Lenina

Towarzysze:

Dziś, w 25 rocznicę śmierci Włodzimierza Lenina, w piątym roku budowy Polski Ludowej, Polski idącej ku socjalizmowi po drodze, utworzonej przez Lenina, chciałyby się mówić o Leninie takim, jakim on żyje wśród nas, o Leninie, z którym każdy działacz robotni-

czy obcuje w swej pracy, w swych myślach i poszukiwaniach.

Idąc za wskazówkami Stalina, nieraz w trudnych chwilach szukamy rady i pomocy w książkach Lenina. Na każdej stronie pism Lenina iskrzy się mądra, wiecznie żywa i życiodajna myśl, z każdej strony bije optymizm, który dodaje sił w walce.

Sila leninizmu

W czym tkwi rewolucyjna, przeobrażająca oblicze świata siła leninizmu?

W zawartym w nim olbrzymim ładunku twórczej myśli, niosącej zwycięską prawdę o życiu, o czołowieku, o stosunkach społecznych.

W tkwiącym w nim olbrzymim ładunku uczuciowym, w ogromnej sile moralnej, płynącej z myśli Lenina, z postawy Lenina, z nieodpartego czaru człowieczeństwa Lenina, który przeróżnymi drogami dociera do najdalszych zakątków świata i zapada się jakoś dziwnie głęboko w serce robotnika i żołnierza, pisarza i uczonego, chłopca i rybaka, Europejczyka i chińskiego kulisa — budzi w nich wolę walki o godność ludzką. Czyż na przestrzeni dziejów całej ludzkości jakakolwiek inna ideologia — pretendująca do władztwa dusz — sięgnęła tak głęboko jak marksizm-leninizm do samych korzeni ludzkiego społeczeństwa, stosunków między ludźmi, ludzkiego istnienia, sensu życia, filozofii, czy potrafiła wyzwolić tyle twórczych sił, które z parzątkiem — poświęceniem zbudowały nowe społeczeństwo, oparte na zasadach sprawiedliwości społecznej? Czyż leninowska wizja państwa socjalistycznego, wypielegnowana przezeń w ciągu wielu lat nie stała się realną rzeczywistością, punktem zwrotnym w dziejach ludzkości?

Czyż państwo socjalistyczne, budowane i kierowane pod przewodnictwem Stalina — genialnego kontynuatora myśli i wskazań Lenina nie stało się taranem, który zmiażdżył faszyzm, czyż nie jest oparciem wszystkich sił postępowych świata, źródłem otuchy i nadziei dla wszystkich wysiłków i walk, uciśnionych przez przemoc imperialistyczną?

Czyż może być piękniejszy przykład, potwierdzający słowa Marksa o tym, że idea, że „teoria staje się siłą materialną, kiedy opanowuje masy, siłą materialną, która potrafi przeobrazić świat, ocalić świat przed załamem faszyzmu, wskazać drogę, uszlachetnić świat, obmyć go z brudów i krzywd ludzkich.

To myśl leninowska dała klucz do zrozumienia imperializmu, odsłoniła jego tajniki, ukazała szar-

piące nim sprzeczności, nierównomierność rozwoju poszczególnych jego ogniw, nieubłaganą drapieżność imperializmu, jego siłę niszczącą i rosnące zdziwienie.

Kto nie zna nauki Lenina, ten mimo całej swej uczzonej erudycji nie zrozumie mechanizmu współczesnego świata, ten nie zrozumie sensu minionej wojny, ten skazany jest na to, aby błądzić po omacku, wikać się w sprzecznościach bez wyjścia.

Czyż okres 25 lat, które upłynęły od śmierci Lenina, nie dał niezliczonych dowodów genialnej trafności jego przewidywań?

Czy okres ten, który przyniósł zaostrenie przeciwieństw między pracą i kapitałem, między metropoliami a koloniami, między poszczególnymi państwami imperialistycznymi, nie jest potwierdzeniem diagnozy leninowskiej o nieuleczalnym kryzysie kapitalizmu?

Ani szal zbrojeniowy, który może być najwyżej zaostrenie jeszcze kryzysu, ani atlantyckie fantasmagorie, ani plasterki w postaci t. zw. europejskich czy światowych „parlamentów“ nie są w stanie uleczyć choroby, która toczy kapitalizm, nie są w stanie na długo utrzymać chimery „superimperializmu“, nie potrafią zasłonić jego pękających szwów.

Marshallizacja Europy Zachodniej nie stała się źródłem siły, lecz słabości tych krajów, nie uzmocniła ich suwerenności lecz ją dotkliwie ograniczyła na rzecz Stanów Zjednoczonych. Równocześnie zatacza coraz szersze kręgi

ruch narodowo-wyzwoleńczy w Afryce, rozlewa się burzliwa fala na olbrzymich przestrzeniach Chin, budzi opór narodów Indonezji i Wietnamu, Birmy i Indii. I jeśli imperialiści mają złudzenia, że mogą coś zyskać, pobrząkując szabelką, czy bombą atomową, to dźwignię się należy tylko ich ślepotę.

Po dwóch wojnach światowych nie powinno już chyba być dla nich tajemnicą, że trzecia wojna może mieć tylko jeden finał: ostateczną klęskę imperializmu. Na nie się nie zdadza hałaśliwe wyczyny tych, którzy usiłują wywołać zamęt, sygnąć pogroźkami wojennymi. Jest dosyć sił pokojowych na świecie, które ukróca te harce.

Wiara w człowieka

Gdzie tkwi źródło oszałamiającej trafności przewidywań Lenina?

Czy obdarzony był jakimś tajemnym darem jasnowidzenia? Nie ma w tym żadnej tajemnicy. Leninowska zdolność przewidywania oparta jest na odkrywaniu praw, rządzących społeczeństwem, praw kształtujących kapitalizm i praw rozwoju nowych społeczeństw socjalistycznych, praw odrywanych z genialną przenikliwością przez Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina.

„Marksizm — pisał Lenin — różni się od wszystkich innych socjalistycznych teorii niezwykłym zespolem pełnej trzeźwości naukowej w analizie obiektywnego stanu rzeczy i obiektywne go biegu ewolucji z najbardziej stanowczym uznaniem rewolucyjnej energii, rewolucyjnej twórczości, rewolucyjnej inicjatywy mas — jak również, naturalnie, oddzielnych osobistości, grup, organizacji, partii, umiających wyzyskać i realizować związek z tymi czy innymi klasami“.

Sila marksizmu tkwi nie tylko w polocie twórczej myśli. Tkwi ona również w ogromnym ładunku uczucia, które wyzwała w ogromnym napięciu woli, która mobiliz-

owała w budzeniu twórczej inicjatywy mas, w wyzwalaniu niewyczerpanych zasobów energii mas, które przedtem były w niewoli obecnej ideologii lub żywiołowości, a teraz przechodzą do czynnego, świadomego życia społecznego.

W swych pięknych wspomnieniach o Leninie Maksym Gorki pisze:

„To co dla mnie jest wyjątkowo wielkim w Leninie, to właśnie jego uczucie nieprzejednanej, niepołamanej wrogości do nieszczęśliwych, jego żarliwa wiara w to, że nieszczęście nie jest niewzruszoną podstawą bytu, lecz czymś wstrętnym, czymś, co ludzie powinni i mogą odrzucić precz od siebie“.

Może właśnie ta nieprzejednana wrogość do nieszczęścia, które spadają na ludzi z winy złego, nie sprawiedliwego ustroju czy jego pozostłości, może właśnie bijące z całej jego postawy najgorętsze pragnienie uwolnienia ludzi z nędzy, nieszczęścia i bezsensownych cierpień, może właśnie ten gorący optymizm Lenina, jego wiara w człowieka, w jego możliwości twórcze — może to właśnie tak bardzo czyni Lenina bliskim i drogim.

Stosunek do polskiego ruchu robotniczego

Polski ruch robotniczy należy do rzędu tych ruchów, którym Lenin poświęcał bardzo dużo uwagi w swoich artykułach, rozprawach i dyskusjach. Lenin śledził czujnie jego rozwój, polemizując z błędami luksemburgizmu, zwalczając żerujący na tym ruchu nacjonalizm i oportunizm.

Dlatego nie jest przypadkiem, że Lenin, który umiał tak bezbłędnie smagać biczem satyry pustą, wewnętrzną zakochanych w so-

kiem, że ruch marksistowski, reprezentowany w Polsce przez SDKPiL spośród wszystkich odłamów europejskiego ruchu robotniczego, mimo swych błędów, najbliższy był Leninowi, najbliższy był partii bolszewickiej.

Złożyła się na to nie tylko ośrodek walki klasowej i bojowość

ci, przewyciężając fałszywy bałast ideologiczny szukało drogi do leninizmu, docierało coraz bliżej do leninizmu.

To co czyni Lenina bliskim olbrzymiej większości narodu polskiego, jest jego nieubłagana walka zarówno z wyzyskiem kapita-

ruchu proletariatu nie wydała takiej gigantycznej postaci, jak zmierzający, nauczyciel i przyjaciel.

Wszystko co proletariatu posiadało, wszystko wielkiego i bohaterstwa, nieustraszonego umysłu, nieugiętego, pełnego ładu i wszystkiego pokonywającego wola, światła nienawiści, śmierć na nie-

nawie niewoli i ucisku, zapal rewolucyjny zdolny poruszać góry, bezgraniczna wiara w siły twórcze mas, olbrzymi geniusz organizacyjny, wszystko to znalazło swe wspaniałe wcielenie w Leninie, którego imię stało się symbolem nowego świata od zachodu do wschodu i od północy do południa.

Pod przewodem tow. Stalina

Miejsce Lenina przy sterze państwa socjalistycznego i międzynarodowego ruchu robotniczego zajęł tow. Stalin.

Partia bolszewicka dotrzymała słobowania, złożonego w jej imieniu przez tow. Stalina.

Tow. Stalin w walce z trockistami, bucharinowcami i burżuazyjnymi nacjonalistami, zdołał ocalić sprawę rewolucji i zasady leninizmu przed wypaczeniem i zdradą.

Kierując walką rewolucyjną, tow. Stalin pogłębił i rozbudował zasady leninizmu, uzbrajając ideologicznie partię bolszewicką i ruch rewolucyjny na całym świecie do nowych zadań.

Idąc nieugięte drogą Lenina, tow. Stalin zdołał zmobilizować wszystkie siły narodów radzieckich dla realizacji stalinowskich pięciolatek, które były potężnym krokiem do komunizmu i stworzyły materialne i moralne warunki dla zwycięstwa nad faszyzmem, kiedy wybiła godzina decydującego starcia.

Narody Związku Radzieckiego w okresie tych 25 lat pod przewodnictwem Stalina dokonały cudów na froncie pracy i budownictwa socjalistycznego i dały nieodwołalne wzory bohaterstwa, poświęcenia i sprawności bojowej na polach bitew.

Zmniejszenie faszyzmu niemieckiego

Zwycięstwo demokracji ludowej

Kraje wyzwolone przez Armię Radziecką znalazły się w szczególnej korzystnej sytuacji, sprzyjającej siłom rewolucyjnym tych krajów, jak przebudowa aparatu państwowego, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu.

Z jednej strony bowiem obecność Armii Radzieckiej i utrudniony sukces imperialistyczny dla sił reakcyjnych i kontrrewolucyjnych, osłabiły ich opór, wzmagając natomiast wielokrotnie aktywność i rozmach rewolucyjny mas pracujących, z drugiej zaś strony kraje te w najtrudniejszym, początkowym okresie korzystały z wydatnej pomocy Związku Radzieckiego.

Polska Ludowa szybko swą odbudowę z ruin i zgłiszcz wojennych, imponującym tempem rozwoju przemysłu, który przekroczył w tak krótkim czasie poziom przedwojenny, ciągną poprawę stopy życiowej ludności pracującej — wszystko to Polska Ludowa zawdzięcza systemowi władzy Demokracji Ludowej, który potrafił wyzwolić olbrzymią energię twórczą mas pracujących i zapewnić przodującą rolę klasie robotniczej.

Po podsumowaniu czteroletnich doświadczeń można zgodzić z naszą deklaracją programową i z wywodami przewodniczącego naszej partii tow. Bolesława Bierut stwierdzić, że system władzy Demokracji Ludowej w Polsce jest twórczym zastosowaniem zasad marksizmu-leninizmu w nowym okresie historycznym, w nowym układzie sił klasowych, w konkretnych warunkach polskiej rzeczywistości.

Nie jest on w żadnym razie ani rewizją, ani modyfikacją leninizmu, lecz twórczym jego rozwinięciem. System władzy Demokracji Ludowej wykonuje u nas skutecznie funkcję dyktatury proletariatu, realizując konkretną postać sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Właśnie niezłomnej wierności zasadom leninizmu Polska Ludowa

wa zawdzięcza wszystkie swe sukcesy.

Tylko na tej podstawie mógł się spełnić historyczny akt zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego, poprzedzony przewyciężeniem pepeesowskiego socjaldemokratyzmu oraz odchylenia prawicowego i nacjonalistycznego w PPR.

Dlatego właśnie zjednoczenie, osiągnięte na tej podstawie, jest ręką i zwycięstwem polskiej klasy robotniczej w jej marszu do socjalizmu.

Tylko dzięki zwycięstwu zasad leninowskich osiągnięto likwidację rozłamu w ruchu robotniczym zarówno u nas, jak i w Czechosłowacji, Rumunii, na Węgrzech i w Bułgarii.

Właśnie dzięki temu zjednoczeniu zastrzył się kryzys i proces rozkładu w socjaldemokracji zachodnio-europejskiej, która szczególnie w Anglii, Francji, Holandii i w innych krajach coraz czynniej odstawia swe rozbiłackie, zdradzieckie oblicze.

Właśnie jasne i bezkompromisowe ustalenie leninowskiej treści demokracji ludowej zdławiło maskę z kłiki titowskiej w Jugosławii, która komunistyczną frazeologią usiłuje zasłonić obcą, antyludową treść swej polityki, pchającą Jugosławie do uzależnienia od angielskiego imperializmu, do utraty suwerenności, do katastrofy.

Brutalny terror, stosowany przez kłiki titowskie wobec wernych leninizmowi członków partii, nie zasłoni na długo tej gorzkiej prawdy przed masami pracującymi Jugosławii.

W zastosowaniu zasad leninizmu, w nowych warunkach w krajach Demokracji Ludowej, w uświadomieniu sobie istoty tych zjawisk i ich miejsca w systemie leninizmu, wyjątkowa i nieoceniona pomoc ideologiczna okazał tow. Stalin, torując drogę twórczej, obcej dogmatyzmowi myśli marksistowskiej.

Walka o stosowanie zasad leninizmu

Dzieje ruchu robotniczego w Polsce były wypełnione walką o przyswojenie sobie zasad leninizmu, o przewyciężanie fałszywych i obcych nacierałości ideologicznych, o rozgromienie oportunistów i nacjonalistów w polskim ruchu robotniczym, wreszcie o najskuteczniejsze zastosowanie zasad leninizmu w konkretnej polskiej rzeczywistości.

Walka toczyła się uporczywie, choć nierównomiernie z nawrotami i zwycięzami. Lewica socjalistyczna w bolesnym i pełnym wahan, lecz nieustannym procesie przewyciężania błędne koncepcje socjaldemokratyzmu i przechodzenia na pozycję leninizmu.

Uwieńczeniem tych wszystkich wysiłków, dokonanych w warunkach ogromnej aktywności klasy robotniczej, był trudny Kongres Zjednoczenia w PZPR, który otworzył nowy rozdział w bohaterstwie historii polskiej klasy robotniczej i mas pracujących.

Krocąc dalej po tej drodze, nie wolno nam ani na chwilę zapominać o łączności partii z szerokimi masami chłopców pracujących, o konieczności pozyskania dla naszej walki elementów chłopców spośród drobniomieszczaństwa i inteligencji.

(Dokończenie na str. 6)

polskiej klasy robotniczej, ale i jej szybko dojrzewanie polityczne, jej piękne tradycje rewolucyjne i internacjonalistyczne, wywodzące się z wielkiego Proletariatu, jej ośrodek reagowania na upodlenie i zdradę ruchów burżuazyjnych.

Wszystko to, co było zdrowe i prężne w polskim ruchu robotniczym na przestrzeni dziesięciole-

listycznym i z ludzką krzywdą, jakoteż z uciskiem narodowym. Ten wielki Rosjanin i wielki rewolucjonista jasno, twardo i konsekwentnie głosił prawo narodów do samookreślenia. Bronił zasady niepodległości Polski, walczył z carskim uciskiem i z wielkorusyjskim szowinizmem, zaś z chwilą zwycięstwa rewolucji proklamował niepodległość Polski.

Patriotyzm i internacjonalizm

„Lenin całym swym życiem, każdym graniem swego serca realizował zasady braterstwa ludów, zasady solidarności międzynarodowej, zasady proletariackiego internacjonalizmu, które zraszały się w nim organicznie z głębokim patriotyzmem, z szlachetnym poczuciem godności i dumy narodowej. Lenin niejednokrotnie podkreślał, że „patriotyzm to jedno z najgłębszych uczuć, utrwalonych wiekami i tysiącami“.

Lenin pisał w r. 1914 w artykule „o dumie narodowej wielkorusów“: „Kochamy nasz język i naszą ojczyznę i najbardziej pracujemy nad tym, aby jej masy pracujące (to jest 3/10 jej ludności) podnieść do świadomego życia demokratów i socjalistów...“

Pełni jesteśmy uczucia dumy narodowej, bo naród rosyjski tak też stworzył klasę rewolucyjną, także dowiódł, że potrafi pokonać ludzkości wielkie wzory walki o wolność i o socjalizm...“

Pełni jesteśmy uczucia dumy narodowej i właśnie dlatego — pisał Lenin — socjalizm nienawidzimy swej niewolniczej przeszłości (kiedy szlachta obszarzacz prowadziła na wojnę chłopów, żeby dusić wolność Węgier, Polski, Persji, Chin)...“

Dziś po 35 latach od czasu, gdy Lenin napisał te słowa, cały świat mógł się przekonać, że narody Związku Radzieckiego wychowane przez Lenina i Stalina właśnie w duchu tych zasad, dały nieprześcignione wzory socjalistycznego patriotyzmu i internacjonalizmu, wyzwoliły szereg narodów europejskich z faszystowskiej niewoli i stanowią dziś epokę wolności i suwerenności tych narodów, podcześnie gdy imperializm usiłuje podkopać i zniszczyć samą zasadę narodowej suwerenności.

Właśnie wyzwolenie Polski i odzyskanie ziem zachodnich dzięki bohaterstwu Armii Radzieckiej, czyni Lenina i Stalina szczególnie bliskimi narodowi polskiemu, i warto może jeszcze wspom-

nić o jednej okoliczności nie bez znaczenia:

Lenin spędził prawie dwa lata od jesieni 1912 r. do jesieni 1914 r. na polskiej ziemi w Krakowie i w naszych Tatrach.

Były to lata wielkiego ożywienia ruchu robotniczego w Rosji, lata potężnego wzrostu partii bolszewickiej, której nie potrafiły już potem zniszczyć żadne carskie represje.

Skrómne krakowskie mieszkarnie Lenina było prawdziwym sztabem ruchu rewolucyjnego. Lenin często odbywał narady z działaczami partijnymi. Do Krakowa przyjeżdżał Stalin na naradę z Leninem. Szczególnie doniosła była narada w Poroninie, we wrześniu 1913 r. W czerwcu 1914 r. odbyła się narada KC partii bolszewickiej, poświęcona zwołaniu zjazdu partyjnego. Zjazdu jednak nie zwołano już zwołać. W sierpniu 1914 r. wybuchła pierwsza wojna światowa. Austriacka policja aresztowała Lenina i zamykała go w więzieniu w Nowym Targu.

Carzka policja, licząc na zwycięską ofensywę swej armii, zwykła się do aresztowania Lenina po zdobyciu Krakowa.

Tymczasem Lenin po zwolnieniu z więzienia nowotarskiego wyjechał do Szwajcarii. Stamtąd wkrótce rozbrzmiewa potężny jego głos przeciwko wojnie. Po trzech latach staje na czele zwycięskiej wielkiej rewolucji socjalistycznej.

Lenin był twórcą i założycielem pierwszego w świecie państwa socjalistycznego. Potrafił uchronić to państwo wbrew interwencji, knowaniom i spiskom niezliczonych wrogów. Zdołał utrwalić byt tego państwa, które stało się niewzruszonym oparciem dla międzynarodowego ruchu rewolucyjnego.

Zawiadamiając o śmierci Lenina KC partii bolszewickiej w takich słowach scharakteryzował tego olbrzyma rewolucji:

„Nigdy jeszcze po Marksie historia wielkiego wyzwolenie-

Produkcja margaryny przekroczy w roku bieżącym 20 milionów kg

Znaczenie gospodarcze przemysłu tłuszczowego Wybrzeża

W okresie przedwojennym w Polsce nie poświęcono większej uwagi przemysłowi tłuszczów jadalnych. Poza kilku zakładami olejarskimi istniała w Polsce tylko jedna mniejsza wytwórnia margaryny w Warszawie, która jednakże poważniejszej roli nie odgrywała. Przeważającą większość produkcji margaryny dostarczała znajdująca się na polskim obszarze celnym fabryka margaryny „Amada” w Gdańsku. Charakterystycznym dla przedwojennego przemysłu tłuszczowego było, że znajdował się on wyłącznie w rękach obcych kapitalistów, nad którymi dominował koncern Unil — Lever — Schicht.

ROBOTA PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO PO WOJNIE

Po wojnie znaczenie przemysłu tłuszczowego znacznie wzrosło. Zmniejszone pogłowie zwierząt i tym samym niedostateczna produkcja masła, sadła i smalcu stworzyła konieczność zwrócenia większej uwagi na tę nieliczną reprezentowaną, ale bardzo ważną gałąź przemysłu. W przyspieszonym tempie przystąpiono do odbudowy zakładów przetwórczych z których największe — reprezentujące ponad 70% krajowej produkcji — znajdują się na Wybrzeżu. Istnienie tych zakładów przemysłowych w miastach portowych ma swoje uzasadnienie ze względu na import surowców drogą morską.

Przed wojną rolnictwo nasze zwracało zbyt mało uwagi na uprawę nasion olejnych i przemysł olejarski, nastawiony na obsługę przemysłu chemicznego, korzystał przeważnie z surowców zagranicznych.

Zakłady przemysłu tłuszczowego Wybrzeża zatrudniają obecnie ok. 2000 pracowników. W roku ub. w portach naszych wyładowano ponad 50 tysięcy ton kopry, nasion palmowych, orzeszków ziemnych itp., których większość przetworzona została w Gdańsku i Gdyni.

Jeżeli się zważy, że olejarnia Union w Gdyni była uszkodzona,

a zakłady „Amady” zniszczone w 70%, to jako wielki sukces polskiego robotnika podkreślić należy fakt, że po przeprowadzeniu w nadzwyczajnym tempie odbudowy, zakłady odzyskały, a nawet przewyższają już przedwojenną zdolność produkcyjną.

PRODUKCJA UNIONU I AMADY

Olejarnia Union w Gdyni może miesięcznie na prasach zamkniętych przetłoczyć ok. 2500 ton ziarna kopry a na prasach otwartych do 800 ton nasion olejnych. Rafineria Union-u została przez Niemców wywieziona, a zmontowana po wojnie urzędzająca pozostawała na przerobek od 15—18 ton oleju dziennie. Rafineria Amady w Gdańsku posiada zdolność przetwórczą 3 razy większą, sięgającą 50 ton dziennie. Olejarnie i rafinerie przy ul. Twardaj w Nowym Dworze Gdańskim, pracujące metodą ekstrakcyjną mogą dziennie przerobić do 30 ton nasion olejnych. Rafineria fabryki „Oleo” posiada obecnie zdolność przetwórczą nie przekraczającą 10 ton dziennie.

Najsilniejszą pozycją polskiego przemysłu tłuszczowego jest margarynownia „Amady”, której zdolność produkcyjna wynosi 40 ton na dobę. Bardzo ważną rolę przy tym odgrywa utwardzalnia oparta o własną wytwórnio wodoru, która dziennie może „zestalić” ok. 10 ton oleju. Zaznaczyć wypada, że pełną zdolność produkcyjną margarynownia uzyskała dopiero w drugiej połowie ub. roku i dzięki temu można było zakreślić pierwotnie na 7 milj. kg plan produkcji, przekroczyć bardzo poważnie osiągając na koniec roku ub. ogólną produkcję 10 milj. kg margaryny. Produkty Amady i Unionu odgrywały poważną rolę przy pokrywaniu zapotrzebowania kartkowego w roku ub., a dzisiaj całość produkcji przejęta jest przez PCH celem rozprzeczania we wszystkich większych ośrodkach kraju, przyczem oczywiście w pierwszym rzędzie za-

opatrywani są konsumenci, którym przysługują bony tłuszczowe.

ZNACZENIE PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO

Poza rynkiem spożywczym przemysł tłuszczowy wywiera ogromny wpływ na gospodarkę hodowlaną. Odpadki produkcyjne w postaci makuchu mają ogromne znaczenie jako pasza treściwa dla bydła, powodując podniesienie mleczności krów i zwiększenie wartości tłuszczu w mleku. Korzystne ułożenie przemysłu, do starczającego rolnictwu tak cennej paszy na terenie Żuław przedstawnianych z natury jako obszar hodowli wysoko gatunkowego bydła, ma dla rolnictwa bardzo poważne znaczenie.

Przemysł tłuszczowy Wybrzeża wykorzystuje już pełną zdolność produkcyjną, ale wytwórczość oparta jest głównie na surowcach importowanych. Konieczne jest więc rozszerzenie baz zaopatrzeniowych przemysłu wewnątrz kraju. W stosunku do okresu przedwojennego obszar plantacyjny nasion olejnych wzrósł już o 200%, jednak pożądaną jest dalsze pogłębianie i rozszerzanie akcji kontractowej na rzepak, rzepik, siemię lniane i ewentualnie słoneczniki.

Zapoczątkowane przed wojną próby aklimatyzacyjne soi nie dały pożądanego rezultatu. W oparciu o doświadczenia radzieckich naukowców w szczególności zaś wykorzystując prace Mieczysława, polskie placówki rolniczo-naukowe mają wdrożyć zadanie stworzenia nowych odmian wysoko wartościowych roślin olejnych, odpowiadających polskim

warunkom glebowym i klimatycznym.

PRZEMYSŁ TŁUSZCZOWY POKRYJE ZAPOTRZEBOWANIE RYNKU KRAJOWEGO

Według oficjalnych oświadczeń w ramach akcji kontraktowej w roku bieżącym przewiduje się skup od 40—70 tysięcy ton nasion olejnych, które pozwolą na pokrycie zapotrzebowania przemysłu tłuszczowego.

Poza „Amadą” pracuje jeszcze jedna fabryka margaryny w Bielsku, która osiągnęła już produkcję 300 ton miesięcznie, w związku z czym spodziewać się należy, że produkcja margaryny w bieżącym roku przekroczy 20 milj. kg. Biorąc jeszcze pod uwagę znaczną produkcję oleju rafinowanego stwierdzić można, że polski przemysł tłuszczowy przygotowany jest na pokrycie pełnego zapotrzebowania krajowego w tłuszczach roślinnych. (W).

Podpisanie polsko-brytyjskiej umowy handlowej w Warszawie

Dnia 14. I. 49 r. została podpisana w Warszawie w gmachu Min. Przemysłu 5-cio letnia umowa polsko-brytyjska. Z ramienia rządu polskiego umowę podpisał min. Przemysłu i Handlu Hilary Minc, w imieniu Zjedn. Królestwa W. Brytanii — amb. W. Brytanii sir Donald Gainer. Równocześnie w tym samym dniu został podpisany przez min. skarbu Dąbrowskiego, układ odmrożeniowy mający na celu umożliwienie zrealizowania należności polskich obywateli na terenie Zjedn. Królestwa.

Szeroko zakrojona akcja szkolenia bagiermistrzów i nurków w Gdańsku

Prace przedsiębiorstwa Robót Podwodnych i Czerpalnych, które istnieje na naszym terenie od przeszło 2 lat, są dotychczas mało znane szerokiemu ogółowi. Ważna ta placówka spełnia podstawową rolę w oczyszczaniu basenów portowych i rzek śpiących z wraków. Ponadto przedsiębiorstwo prowadzi stałą akcję pogłębiania oraz oczyszczania dna z najróżniejszych rodzajów przeszkód. Przedsię-

biorstwo Robót Podwodnych i Czerpalnych dba o szybkie, stale i sprawne funkcjonowanie naszych portów oraz żeglugi śródlądowej. Tego rodzaju wyspecjalizowane przedsiębiorstwa zakrojone na szeroką skalę, istnieją już od dłuższego czasu w Związku Radzieckim. W Polsce dopiero po wojnie można było myśleć o stworzeniu instytucji o podobnym charakterze.

Przedsiębiorstwo rozpoczęło swoją działalność w dość ciężkich warunkach. Stosunkowo niewielki tabory i zupełny brak fachowców poważnie utrudniały wykonywanie robót. W chwili obecnej PRP i C zatrudniają ponad 800 ludzi, w tym 12 wykwalifikowanych fachowców — bagiermistrzów. Zrozumiałym jest, że wobec zadań stojących przed budownictwem wodnym wysunęła się konieczność szkolenia nowych kadr fachowców. Dotychczas odbywało się to w ten sposób, że za znajomości z pracami starsi robotnicy wyczerpalni przy specjalistach. Obecnie projektowane są trzy kursy mające na celu podniesienie wiadomości fachowych wśród zaawansowanych już robotników. W początkach lutego rozpoczęło się kurs dokształcający dla nurków. Ponadto zorganizowany zostanie kurs dla kierowników robót. Oba te kursy odbywać się będą w Gdańsku. Niezależnie od tego w Gdańsku i w Gdyni odbędzie się kurs dla palaczy okrętowych.

Kurs dla nurków poza wykładami teoretycznymi, które będą się odbywały w świetlicy przedsiębiorstwa, przewiduje również zajęcia praktyczne. W tym celu budowany jest specjalny obiekt, gdzie kursanci będą mogli obserwować prace spawalnicze i związane z nimi inne, w przystosowanym do tego celu basenie.

W przyszłym okresie zimowym powstanie stała szkoła nurków i bagiermistrzów. Mieścić się ona będzie w niezajętych dotychczas barakach obok PRPIC. Kursanci znajdą tam poza nauką całodziennego utrzymania i nocleg. Szkoła na stawiona będzie na przyjmowanie kandydatów z terenu całego kraju. Tego rodzaju rozwiązanie palącej kwestii braku specjalistów pozwoli na wyszkolenie w stosunkowo krótkim czasie odpowiedniej ilości wykwalifikowanych nurków i bagiermistrzów, którzy będą mogli znaleźć zajęcie w portach oraz prace przy regulacji i pogłębianiu rzek. (K)

SZKOLNICTWO MORSKIE

tematem obrad Komisji WRN w Gdańsku

W dniu 29 stycznia odbędzie się zebranie Komisji Morskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, na którym wyczerpująco omawiana zostanie działalność i dotychczasowe osiągnięcia szkolnictwa morskiego t. z. wszystkich szkół i kursów działających na Wybrzeżu. Przedstawiciel Państwowej Szkoły Morskiej wygłosi referat, omawiający zagadnienia szkolenia przy-

szczych kadr pracowników morskich.

Spodziewać się należy, że wyniki konferencji będą wytycznymi dla opracowania programu uzupełnienia szeregów pracowników żeglugi i portów w związku z zwiększającym się zapotrzebowaniem dla rozbudowania polskiej floty handlowej, w planie 6-letnim. (Z)

Usprawnienie połączeń żeglugowych między portami polskimi i brytyjskimi

Równoległe do prac, podjętych bezpośrednio po oswobodzeniu Wybrzeża, a zmierzających do odbudowy portów, rozpoczęto akcję o powiązanie ich liniami regularnymi z innymi portami europejskimi i zamorskimi.

Spśród trzech nazw portów morskich Gdynia dysponuje najlepszymi urządzeniami i dogodnościami dla przyjmowania i obsługi statków transoceanicznych i dla tego wysiłki naszych władz morskich zmierzają przede wszystkim do powiązania Gdyni z innymi portami liniami regularnymi, co doprowadziło do uznania tego portu przez konferencję międzynarodową za port bazowy (podstawowy), co w wyniku doprowadziło do obniżenia stawek frachtowych.

W polskim handlu zamorskim w coraz większym procencie uczestniczy tonaż narodowy. W r. b. Gdynia — Ameryka Linie Żeglugowe S.A. utrzymują 10 regularnych linii okrętowych, łączących porty polskie z zagranicznymi. Ponadto jedna linia pasażerska łączy Gdynię z Nowym Jorkiem, a druga z Ameryką Środkową.

Spśród linii łączących porty polskie z zagranicznymi, wymienić należy pasażerską linię Gdynia — Nowy Jork, na której kursuje m/s „Batory”, przewożący oprócz pasażerów również i towary.

4—5 polskich dużych liniowców towarowych kursuje na linii polno-amerykańskiej między Gdynią a Rio de Janeiro, Buenos Aires, Montevideo i Santos. W związku z ostatnio podpisaną umową handlową z Argentyną, znaczenie tej linii jest szczególnie ważne. Cztery mniejsze motorowce oraz 2—3 parowce kursują na linii lewantyńskiej, łącząc porty polskie z krajami Bliskiego Wschodu, a więc Egiptem, Palestyną, Syrią i Turcją. Z portami brytyjskimi Gdynia połączona jest dwiema polskimi liniami — jedną z Londynem, drugą z Hull. Przypuszczać należy, że w parze ze wzrostem polsko-brytyjskiej wymiany towarowej na linii tej kursować będzie w przyszłości więcej polskich statków. Na linii Gdynia — Rotterdam

Antwerpia kursują obecnie dwa statki. Z państwami skandynawskimi Polska połączona jest czterema liniami regularnymi, przy czym dwie spośród nich zachaczą również o Szczecin.

Wzrost maszyn towarowej w polskich portach przyciąga zagraniczne towarzystwa okrętowe, które przedłużają dotychczas istniejące linie do Gdyni, Gdańska i Szczecina, by w ten sposób zdobyć ładunek. I tak Towarzystwo Okrętowe Lykes Broys utrzymuje obecnie regularne połączenie między amerykańskimi portami Zatoką Meksykańską a Gdynią, Towarzystwo Moor and McCormack obsługuje linię Gdynia — Zachodnie Wybrzeże Ameryki Północnej. Dwa duńskie towarzystwa również obsługują tę linię: The East Asiatic Company do Nowego

Jorku i Det Forenede Dampskibs Selskab A/S. do zachodniego wybrzeża USA i portów Zatok Meksykańskiej Linia brytyjska dublowana jest przez Anglo-Baltic Line, a linie szwedzkie przez Svenska-Orient Linien i Malmedals A/B. Jedynie połączenie regularne z Finlandią utrzymuje dotychczas: Finlandska Angfartys A/B. Ponadto norweskie Towarzystwo Wilhelmsen zapewnia nam połączenia z południową i wschodnią Afryką.

W powyższym zestawieniu wymieniliśmy tylko główne linie regularne. Dalszy niestabny rozwój naszych portów spowoduje, że coraz więcej armatorów zagranicznych kierować będzie swe statki do portów polskich, a planowa na rozbudowa naszej floty handlowej przyczyni się do zagęszczenia polskich linii regularnych. (S)

Odbudowa m/s „Warta” w stadium końcowym

W stoczni gdańskiej znajduje się już od dłuższego czasu m/s „Warta”, który po wydobyciu z wody przeszedł kapitalny remont i odbudowę. Wobec tego, że wkrótce już zakończona zostanie przy nim prace i statek oddany zostanie do eksploatacji, warto przypomnieć jego dzieje.

M-s „Warta” zbudowany został w roku 1939 na stoczni w Lubecie i pływając pod banderą niemiecką. Posiada on długość 131 m, szerokość 17 oraz zanurzenie 8 m. Jednostka ta posiada 8500 DTW, silnik 3400 KM umożliwiający rozwinięcie szybkości 13 węzłów.

W roku 1944 „Warta” przy Nabrzeżu Francuskim w Gdyni została storpedowana a potem, w czasie nalotu otrzymała 2 bomby w maszynownię i dwie w drugą ładownię, na skutek czego statek zatonął. W roku 1946 ekipa ratownicza GAL-u wydobyla wrak statku. Siłą eksplozji statek został poważnie uszkodzony a nadbudówki spalone. Po przeholowaniu wraku do Stoczni Gdańskiej przystąpiono do jego pływającego remontu kadłuba. W wyniku prac wymieniono ok. 50 blach poszycia, wręgi oraz części konstrukcji.

Kryzys gospodarczy zmniejsza frekwencję na wycieczkach morskich w USA

Wielkie rozczarowanie w kołach żeglugowych wywołuje słaba frekwencja na zimowych wycieczkach L.orskich z Nowego Jorku do Indii Zachodnich i Ameryki Południowej, które wstąpiła dla brytyjskich i francuskich przedsiębiorstw okrętowych miały stanowić pewne źródło dochodu dolarowego. Wbrew wszelkim oczekiwaniom statki odchodzą z Nowego Jorku stosunkowo puste, co przypisuje się obniżeniu stopy życiowej w Ameryce i pewnemu odzwyczajeniu od podróży, do czego zmusił okres trwania wojny.

Istotną przyczyną jednak są pogłębiające się w Stanach Zjednoczonych trudności gospodarcze.

Polska weźmie udział w 8 targach i wystawach zagranicznych

W roku bieżącym Polska weźmie udział w 8 wystawach i targach zagranicznych; wystawiając następujące towary:

TARGI LIPSKIE (6 — 13 marca) towary metalowe, węgiel, papier, porcelanę, kryształ, konserwy, wino, miód, produkty Centrali Rybnej i inne.

TARGI W PRADZIE (13 — 20 marca) poza wymienionymi również tekstylia i produkty spożywcze. Ministerstwo Żelugi przygotowuje specjalne stoisko obrazujące rozwój czechosłowackiego przemysłu przez Polskę oraz prace i rozbudowę naszych portów. Poza tym Centralny Zarząd Przemysłu Energetycznego przygotowuje plan sze i wykresy, wykazujące rozwój naszego eksportu energii elektrycznej do Czechosłowacji.

TARGI W IZMIRZE — towary przemysłu włókienniczego, elektrotechnicznego, cukrowniczego, drzewnego, spożywczego oraz Centrali Rybnej.

Polska weźmie również udział w Targach w Mediolanie, Brukseli, Paryżu, Florencji (Włochy) oraz po raz pierwszy po wojnie w Wiedniu, Budapeszcie i Utrechcie.

Stoiska obsługiwać będą przez specjalnie na kursach wyszkolony personel. Ekipa handlowców na miejscu omówi oferty oraz ewtl. zawrze umowy.

Opierając się na zeszłorocznych doświadczeniach stwierdzić można, że „takie targi” pozwalają na znaczną redukcję naszych stosunków handlowych z zagranicą i rozszerzenie sieci naszych regularnych połączeń żeglugowych.

PORTY PRACUJĄ

BANDERA ISLANDZKA W GDYNI

Coraz więcej bander zagranicznych reprezentowanych jest w portach polskich. Ostatnio dnia 21. bm. do portu gdańskiego przybył islandzki motorowiec Oer-nieffell. Statek ten był już przed kilku tygodniami w Gdyni, gdzie przywiózł ładunek skór. Podobnie jak i zeszłym razem statek zabierze węgiel do Islandii.

DROBNICA DO USA.

Stany Zjednoczone stają się odbiorcami polskich towarów. Dnia 20. bm. amerykański s/s „Mormacenn” zabrał do Nowego Jorku 134 ton drobnicy. Wśród wyładowanych towarów znajdowały się wyroby włókiennicze, maszynki kartoflane, nasiona maku, wosk i tkaniny bawełniane.

TRANZYT CZESKI PŁYNIE PRZEZ PORTY POLSKIE

Przez Gdańsk, Gdynię i Szczecin przechodzą ładunki czeskich towarów eksportowych, jak również sprowadzanych w imporcie. Ostatnio z Polski s/s „Posel-don” przywiózł do Gdyni 132 m. szceg. papierów, przeznaczonych dla Czechosłowacji. Przez Gdynię stale odchodzą do Norwegii transporty czeskich wyrobów zelanicznych. Ze względu na zakończenie sezonu ru-dowego, zauważać się daje zmniejszenie natężenia przewożenia rudy

LODOŁAMACZ „LIS” ODCHODZI DO SZCZECINA

W dniu 19. bm. Wydział Mechaniczny Drog Wodnych w Gdańsku przejął od własnych warsztatów remontowych s/lodołamaczy flotylii własnej. Obecnie Dyrekcja Drog Wodnych dysponuje dwoma lodołamaczami czołowymi i 6 linowymi. W najbliższych dniach lodołamacz „Lis” odejdzie do Szczecina, gdzie zatrudniony będzie w akcji przeciwołodowej w obrębie portu szczecińskiego. Pozostali jednostki pozostają na Wiśle. (S)

POSTÓJ STATKÓW

W dniu 21 bm

GDAŃSK		GDYNIA	
Kanał Portowy: S. A. Harder dun., Stowa szw., Trio dun., Emanuel dun., Ransdal fin., Dworzec Wiślany: Lau-tung alj., Johan Johan son szw.	Basen Górniczy: Kelle fin., Iris szw., Norco dun., Rauken szw., Williams Howland bryt., Oddewold szw., Arist-sto fin., Frankleg dun., Gorica jugos.	Pomosty Wiślane: Rikke Skou dun., Scandia dun., Birte dun., Has-tung szw.	Kanał Kaszubski: Ma-thilda norw., Aldag: Hamlet dun., Golem alj., Borensund fin.
Nabrz. Duńskie: Gund-borg Maersk dun., Foldal norw., Svend Pii dun., Beta szw.		Nabrz. Holenderskie: Nagu norw., Stierna szw.	
Nabrz. Francuskie: Wil-no pol., Starto, szw., Stalowa Wola pol.		Nabrz. Polskie: Inge-borg dun., Falken dun., Ulnes norw., Śląsk pol.	
Nabrz. Rotterdamskie: Island szw., Kolster szw.		Nabrz. Indyjskie: Geria Toft dun., Kościuszko pol., Kola radz., Hans Maersk dun.	
Nabrz. Norweskie: Dar Pomorza pol.		Nabrz. Amerykańskie: Del-sa, Dunas pol.	
Nabrz. Słaskie: Rysy pol.		Nabrz. Czechosłowackie: Orneffell Island.	
Nabrz. Szwedzkie: Met-te Skou dun., Alf szw., Arlef szw., Viking szw.		Okazywie CPN: Akade-mik Pawłow rada.	

POLSKIE TANKOWCE

W skład polskiej floty handlowej wchodzi trzy tankowce, z których je-

Miejska Rada Narodowa w Gdyni uczciła pamięć Lenina

Wczoraj odbyło się posiedzenie M. R. N. w Gdyni. Po otwarciu posiedzenia przewodniczący tow. Piotr Stolarek udzielił głosu radnemu tow. Adamowi Sumidze, który wygłosił okolicznościowe mowę o Leninie.

Znaczną część swego referatu tow. Sumiga poświęcił stunkowi Lenina do sprawy polskiej. Zacytował on m.in. tekst Oświadczenia do narodu polskiego z dnia 14 marca 1917 r. uchwalonego na wniosek Lenina przez Piotrogradzką Radę Delegatów Robotniczych i Żołnierskich.

Referat swój tow. Sumiga zakończył tymi słowami:

„Nasza Partia — Zjednoczona Polska Partia Robotnicza w imię interesu naszego narodu i pokoju międzynarodowego będzie, jak żreńcy w oku strzegła sojuszu polsko-radzieckiego. A jednocześnie trwałość tego sojuszu, nierozłączna przysięga naszych narodów będzie najlepszym uczczeniem dzieła i pamięci Wielkiego Lenina”.

Przemówienie tow. Sumigi wysłuchane zostało w głębokim skupieniu.

ZMIANY W PREZYDIUM RADY

Po oddaniu holdu Wielkiemu Wodzowi proletariatu plenum Rady przystąpiło do obrad. Ustalony porządek dzienny, tego pierwszego w roku bieżącego posiedzenia Rady, uległ pewnym zmianom wobec konieczności przeprowadzenia uzupełniających wyborów członków Prezydium. W międzyczasie bowiem nastąpił w Prezydium: wybrany przed miesiącem wiceprzewodniczący tow. Jan Szwed, którego partia przeniosła na inne stanowisko do Elbląga i ob. Zbigniew Jaworski ze Stronnictwa Demokratycznego.

Przewodniczący tow. Stolarek zgłosił na opróżnione miejsce w Prezydium następujące, uzgodnione pomiędzy klubami kandydatury: na wiceprzewod-

niczącego MRN znanego działacza nauczycielskiego, członka SD ob. Kazimierza Niedzwieckiego oraz na członka Prezydium sekretarza Komitetu Miejskiego PZPR tow. Adama Sumigę. Obydwie te kandydatury przyjęte zostały jednogłośnie.

Krótkie przemówienia, podkreślające znaczenie i rolę Rady Narodowej wygłosili: przewodniczący tow. Stolarek i imieniem S. D. ob. Święciecki. Nowoobрани wiceprzewodniczący ob. Niedzwiecki złożył zapewnienie, że pokładanie w nim zaufania nie zawiedzie.

SPRAWOZDANIE PREZYDENTA MIASTA

W obszernym, trwającym blisko 2 godziny sprawozdaniu prezydent Gdyni tow. Zakrzewski szczegółowo zobrazował działalność Zarządu Miejskiego w roku 1948. Zarząd odbył 47 zebrań kolegialnych, na których powziął 325 uchwał. Miasto zatrudniało w roku sprawozdawczym ogółem 2.329 pracowników umysłowych i fizycznych, z czego na administrację miejską przypadało 499 pracowników umysłowych, a na przedsiębiorstwa miejskie 208. Reszta to robotnicy, zatrudnieni stale bezpośrednio przez Zarząd Miejski i przedsiębiorstwa.

Stan ludności cywilnej w

Gdyni na 31. 12. 1948 r. wynosił 114.032 osoby, zwiększając się w porównaniu ze stanem sprzed roku o 6.172 osoby. W mieście podniósł się wydatnie stan bezpieczeństwa, polepszyły się warunki sanitarne i uczyniono postęp na polu oświaty. Najmniejsze stosunkowo osiągnięcia zanotowano w budownictwie mieszkaniowym z powodu braku odpowiednich kredytów. Nie mniej miasto przybyło szereg nowych gmachów, co świadczy o jego dalszych tendencjach rozwojowych.

Nad sprawozdaniem rozwinęła się ożywiona dyskusja, oświetlająca zarówno dodatnie, jak i ujemne strony działalności samorządu w ubiegłym roku. Dyskusję zamknął po wypowiedzi prezydenta, tow. Stolarek, podkreślając jej pozytywny przebieg. Na wniosek przedstawiciela klubu radnych PZPR plenum jednogłośnie zaaprobowało przedłożone sprawozdanie.

WRECIENIE NAGRÓD — LITERACKIEJ I PLASTYCZNEJ

Z kolei odbyło się wręczenie nagród pieniężnych, przyznanych w dziedzinie literatury i sztuki plastycznej przez Zarząd Miejski: literatowi maryniście Mieczysławowi Zydlerowi i utalentowanemu artyście malarzowi M. Kasprowiczowi. Do laureatów przemówili wiceprezydent tow. Gruszczyński i przewodniczący Rady tow. Stolarek. Sala zgromadzenia laurotom serdeczną owację.

ZNACZNA PODWYŻKA PŁAC pracowników samorządowych

Nowe uposażenia służbowe pracowników Zarządu Miejskiego w Gdyni, a zwłaszcza niższych funkcjonariuszy samorządowych, poprawiły się wydatnie dzięki nowej tabeli płac. Tak np. gonić, zarabiający dotychczas 6.920 zł. miesięcznie, obecnie otrzyma 8.900 zł. Woźny, którego pensja wynosiła 6.920 zł. miesięcznie, zarabia obecnie 10.800 plus dodatek rodzinny z Ubezpieczalni Społecznej.

Jeśli chodzi o płace grupy 9, 8 i 7, to podwyżka uposażeń tych grup pracowników waha się od

2.600 zł. do 3.040 zł., zaś dla grupy 7 i 6 od ca. 3.500 zł. do 4.500 zł.

Inaczej przedstawia się sprawa w przedsiębiorstwach miejskich, które ze względu na swą rentowność, posiadają wyższą siatkę płac pracowników.

W Zarządzie Nieruchomości Miejskich przeciętna pensja miesięczna wynosi 12.694 zł. W Halach Targowych 14.100 zł., w Rzeźni — 14.909 zł., w Wodociągach i Kanalizacji — 16.789 zł. Pracownicy godzinowi otrzymują średnio 54,89 zł. za godzinę. Korzystną podwyżkę płac uzyskali pracownicy Szpitala Miejskiego, których ryczałty miesięczne wahały się dawniej w wysokości od 6.435 zł. do 9.000 zł. Obecnie otrzymują oni od 9.600 zł. do 14.105 zł. miesięcznie z tym, że pracownikom Szpitala Epidemiologicznego przysługuje ponadto 40-procentowy dodatek, przyznany ze względu na niebezpieczeństwo przy wykonywaniu obowiązków służbowych.

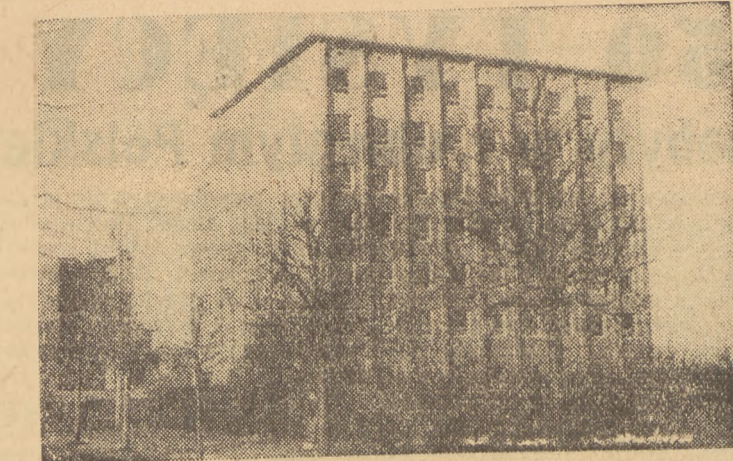
Należy nadmienić, iż dość poważną pozycję w budżecie pracownika jest mleko, które gwarantuje mu bezpłatnie unowia zbiorowa. Dla dzieci do 3 lat — 14 litrów miesięcznie, zaś dla dzieci od 3 do 14 lat — 7 litrów miesięcznie.

Stan raunego beznadziejny.

Zapisy kandydatów do Państw. Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych

Zapisy kandydatów na wszystkie semestry do Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Gdyni przyjmuje się do dnia 12 lutego br. codziennie (prócz sobót i świąt) w godz. 15—21 w siedzibie szkoły (Gdynia — Grabówek, ul. Czerw. Kosynierów 108 A — Bloki Miejskie). Informacje telefoniczne pod Nr 39—35.

Egzamin wstępny w I terminie odbędzie się w dniach 31 stycznia i 1 lutego br. o godz. 17, zaś w II

Nowo zbudowany budynek Lbby Handlowej w Gdyni

Na 10 i 8 lat więzienia skazał sąd głównych oskarżonych w procesie o nadużycia w garbarniach

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał wyrok w sprawie oskarżonych o nadużycia w garbarniach w Straszynie i Rumii-Zagórze.

Feliks Wądołkowski, były kierownik garbarni skazany został na 10 lat więzienia i utratę praw obywatelskich i honorowych na lat 10. Witold Sarosiek na 8 lat więzienia i utratę praw na lat 10; Józef Roszkowski na 6 lat

wiezienia i 5 lat utraty praw obywatelskich i honorowych; Zbigniew Kamiński na 4 lata i utratę praw na 5 lat. Sprawy: Karola Borkowskiego, Alfonsa Borkowskiego, Jana Błanka, Jana Rynkiewicza i Józefa Konewki Sąd wyłączył z postępowania do raznego i postanowił przekazać do rozpatrzenia w trybie zwykłym. Alfred Koryciński i Eugeniusz Korusiewicz zostali uniewinnieni.

Zebranie informacyjne Ligi Kobiet w Sopocie

Liga Kobiet w Sopocie organizuje dnia 24 bm. zebrania dla wszystkich mieszkanców Sopotu oraz

członkini, na których zostanie objaśniony nowy system płac.

Zebrania te odbędą się w trzech punktach: 1) w lokalu Ligi Kobiet przy ul. Stalina 753 — godz. 17-18, 2) w szkole podstawowej Nr 3 przy ul. Wejherowskiej Nr 1 — godz. 18-19 i w lokalu SL przy ul. Powstańców Warszawy Nr 9 o godz. 17-18. (lig)

Straszny wypadek przy pracy

Zatrudniony w Zarządzie Miejskim w Gdyni 46-letni stolarz Jan Miller, zamieszkały w Rumii Zagórze, zatrudniony był przy ostrzeniu piły w stolarni. W pewnej chwili na skutek bliżej niewyjaśnionych okoliczności, piła odskoczyła i uderzyła w głowę stolarza. Miller doznał pęknięcia podstawy czaszki, z której częściowo wypłynął mózg.

Nieszczerliwego pracownika przewieziono natychmiast do Szpitala Miejskiego, gdzie dokonano poważnej operacji.

Stan raunego beznadziejny.

Teatry

TEATR WIELKI w Gdańsku — niezmienny.

TEATR DRAMATYCZNY w Gdyni — „Pan Jowialski” — A. Fredry, godz. 19.30.

TEATR KAMERALNY w Sopocie — „Szklanka Wody” — Scribela, godz. 19.30.

Kasa teatrów czynna o godz. 19.30 — 13-tej i 17—19.30.

Kina

Gdynia — Atlantyk — Wielkie Nadzieje, doz. od lat 6.

Gdynia — Warszawa — Lenin w 1918 r. doz. od lat 18.

Gdynia — Goplana — Grzesznicy bez winy.

Gdynia — Promień — Triumf dra O'Conora

Gdynia — Fala — Rozanna z siedmiu księżyków.

Sopot — Bałtyk — Lenin w 1918 r.

Sopot — Polonia — Na morskim szlaku

Gdańsk — Światowid — Czerwony krawat

Wrzeszcz — Bajka — Monsieur la Sorcier

Wrzeszcz — Capitol — Zagubione dni (godz. seansów 15.30, 18.00, 20.30.

Oliwa — Polonia — Awantura w zaświatach.

Puck — Mewa — Przeczucie

Elbląg — Bałtyk — Moja siostra Ellen

Elbląg — Mars — Bolero

Łeba — Fregata — Pościg

Wejherowo — Świt — Myszy i ludzie

Kaszal — Polonia — Przygoda na wakacjach — doz. dla młod.

Tczew — Wisła — Zakazane piosenki

Białogard — Bałtyk — Mr. Smith jeździ do Waszyngtonu — doz. dla młodzieży.

Kościerzyna — Bałtyk — Aleksander Matrosow

Kartuz — Kaszub — Czarodziejski kwiat

Jastarnia — Hel — Oflag 27

Nowy Staw — Tęcza — Decyzja prof. Milasa.

Ustka — Delfin — Narzeczoną z Turkmenii — doz. dla młod.

Starogard — Polonia — Iwan Groźny

Szczecinek — Wolność — Błyskawica — doz. od lat 14.

Ślupsk — Polonia — Wesoly sublokator — doz. od lat 14.

Radio

PROGRAM ROZGŁOSNI GDAŃSKIEJ na sobotę 22. stycznia 49.

na fal 1079

6.10 — Dziennik poranny, 6.30 — Muzyka poranna, 7.20 — Przegląd prasy stołecznej, 8.00 — Audycja dla kobiet, 8.30 — „Stare i nowe” powieść, 9.15 — Aud. Zw. Nauczycielstwa Polskiego, 9.30 — Wschodnia Radiowa, 12.04 — Wiadomości południowe, 12.45 — Audycja dla wsi, 14.20 — Kursy dla nauczycieli, 14.30 — Koncert, 15.10 — „Fale stojące na Bałtyku” pog., 15.20 — Prognoza pogody, inform. miejsc., 15.30 — „Baśń o Kociuszku” aud. dla dzieci, 16.00 — Dziennik popołudniowy, 16.45 — Przy sobocie po sobocie, 17.45 — Aud. Komisji Centr. Zw. Zawodowych, 18.00 — Lekcja języka rosyjskiego, 18.15 — Melodie tajemne, 18.45 — Audycja świetlicowa, 19.00 — Aud. literacka poświęcona pamięci Lenina, 19.30 — Mozart — Trio B-dur Nr 2, 20.00 — Dziennik wieczorny, „To warto przeczytać”, 20.50 — Pogadanka, 21.45 — „Zaczęło się 22 stycznia” aud. poetycka, 22.00 — „Karnawał robotniczy”, 23.00 — Ostatnie wiadomości, 23.10 — d. c. „Karnawał Robotniczy”,

160 domów mieszkalnych wyremontuje Gdańsk w I kwartale rb.

Administracja Nieruchomości Miejskich w Gdańsku po przyjęciu w użytkowanie nieruchomości poniemieckich, opuszczonych i t. p. napotykała na wiele trudności, wobec dużego stopnia zniszczenia domów i konieczności poczynienia wkładów inwestycyjnych.

Z eksploatacji 7992 budynków i 1554 placów w ciągu 3 lat administracja nieruchomości uzyskała 168.059.328 zł. Z funduszy tych wyremontowano dotychczas 850 domów oraz założono instalację sieci wodociągowej — kanalizacyjnej w 915 domach. Poza tym założono 2190 punktów świetlnych.

W roku 1948 odremontowano przeszło 30 domów z dotacji Rady Państwa.

W pierwszym kwartale roku 1949 są przewidziane poważne prace remontowe, które obejmą 16-cie domów liczących 1772 izb mieszkalnych. Na roboty remontowe przeznaczono 26 milionów złotych.

Największa ilość domów zostanie odremontowana w dzielnicach robotniczych: w Siedlicach 61 domów, na Trojanie — 23, na Siankach — 18, w Letniewie — 17, we Wrzeszczu — 16, w Oruni — 10, w Oliwie — 2, w Gdańsku Dolnym — 1.

Kursy Ligi Lotniczej

Celem spopularyzowania zagadnień lotniczych wśród szerokiego mas pracujących i młodej młodzieży — Liga Lotnicza urządziła w miesiącu lutym br. I kurs Ogólnolotniczy.

Lotnictwo, które w państwach burżuazyjnych jest dostępne tylko dla przedstawicieli warstw posiadających, w naszych warunkach winno stać się dostępne dla wszystkich. W psychice robotnika, chłopca i jego dziecka lotnictwo powinno przestać być nieosiągalnym marzeniem, lecz zupełnie realnym, osiągalnym celem i służyć, — jak wszystkie elementy państwa dążące do socjalizmu, — klasie pracującej. Siła Odrodzonego Lotnictwa polega na jego ścisłym związku z milionowymi warstwami pracujących ludzi miast i wsi.

Lotnictwo w państwie socjalistycznym oddawać może duże usługi w codziennej pracy, np.: w rolnictwie, przy niszczeniu szkodników leśnych i pożarów lasów, przy szybkiej pomocy dla chorych, przy prowadzeniu prasy i w wielu

innych dziedzinach.

Kursy Ogólnolotnicze odbywać się będą począwszy od 14. 11. 1949 r. w poniedziałki, srody i piątki o godz. 17-tej w świetlicy Ligi Lotniczej, Wrzeszcz, ul. Kościuszki 30 m. 3 I p. Kursy obejmują 18 godzin wykładów i umożliwią wzięcie udziału w Kursach Ogólnolotniczych II st. Po zakończeniu kursu i egzaminach będą wydawane świadectwa ukończenia.

Opłata za kurs wyniesie dla członków Ligi Lotniczej zł 50, dla pozostałych zł 100. Bliższych informacji udziela i przyjmując zapisy sekretariat Dyrekcji Okręgowej L. L. Wrzeszcz, ul. Kościuszki 33 (dojazd tramwajem Nr 8) w godz. od 8—13-tej codziennie oraz we wtorki, czwartki i soboty od godz. 15-tej do 18-tej w świetlicy Dyr. Okr. L. L. ul. Kościuszki 30 m. 3 I p.

Bony tłuszczowe na luty

Bony tłuszczowe na m-c luty 1949 r. wydaje się do dnia 27. bm. Rejestracja tych bonów w punktach rozdzielczych spożywczych i rzeźniczych odbywa się do dnia 31. bm. Niezrealizowanie bonów w terminie będzie powodem straty przydziału na jedną względnie dwie dekady. Terminów dodatkowych nie będzie.

Za Prezydenta Miasta Naczelnik Wydziału Przemysłu, Handlu i Aprobacji (—) Zygmunt Sztolcenberg

Walne zgromadzenie Towarzystwa Krajoznawczego

Dnia 30 bm. (niedziela) rb., o godz. 10 odbędzie się Walne Zgromadzenie Gdańskiego Oddziału P. T. Krajoznawczego w Dyrekcji Lasów Państwowych w Oliwie, ul. Polanki 125. Przedmiotem obrad będzie sprawozdanie ustępującego i wybór nowego Zarządu Oddziału.

Po zgromadzeniu organizuje się wycieczkę do Politechniki na wystawę PTK pt. „Piękno Ziemi Odzyskanych w fotografii”.

Pomóżmy ociemniałym

Gdańska Liga Kobiet zwróciła się do społeczeństwa o dostarczenie dla Zakładu Ociemniałych starej makulatury w postaci nieużytecznych zeszytów szkolnych i starych kartonów. Makulatura posłuży ociemniałym do sporządzenia niezbędnych pomocy naukowych. Na apel odpowiedziało Państwowe Gimnazjum i Liceum Handlowe w Sopocie, przesyłając do Oddziału Ligi 2500 zeszytów.

W akcji tej powinny wziąć udział wszystkie szkoły z terenu naszego miasta, aby pomóc niewidomym. Jest to pomoc niekoleistowna, wymaga tylko trochę dobrej woli. Na pewno w szafach szkolnych znajdują się setki nieużytecznych zeszytów klasowych, które w Zakładzie Ociemniałych zamienią się w cenny materiał. (d).

ChTPD SZKOŁI KIEROWNICZKI żłobków wiejskich

W obszernej sali PCK w Sopocie odbyło się 19 bm. otwarcie pierwszego w Polsce kursu dla kierowniczek żłobków wiejskich. Na kurs jechało ponad 50 kandydatek z woj. nadmorskich i z głębi kraju.

Uroczystość zgaill — przez Woj. Oddział ChTPD ob. Wojak, który przedstawił cele ChTPD i sposoby ich realizacji. Następnie przemawiali przedstawiciele organizacji społecznych i Woj. Wydziału Zdrowia. Przedstawicielka PCK ob. Lorenzec w serdecznych słowach zwróciła się do przyszłych kierowniczek żłobków z wezwaniem do intensywniej pracy. Delegatka SL ob. Furzafówna udzieliła wskazówek, które pomogą kandydatkom zdobyć zaufanie kobiet wiejskich.

Kurs jest trzymiesięczny. W ciągu pierwszych dwóch miesięcy uczestniczki zapoznają się z anatomią człowieka, higieną matki i dziecka, racjonalnym odżywianiem i t. p. Trzeci miesiąc przeznaczony jest na praktykę, którą absolwentki odbędą w Miejskich Ośrodkach Zdrowia i szpitalach. Kurs jest bezpłatny, a finansuje go ChTPD. Kursantki otrzymują na miejscu utrzymanie, noclegi i pomoce naukowe. Wykłady trwają od 6 — 8 godzin dziennie. Ponadto obowiązują prace świetlicowe. Przyszłe kierowniczki żłobków po ukończeniu kursu są zobowiązane do dwuletniej pracy na powierzonych im placówkach wiejskich. (lig)

Nowa Komunikacja Samochodowa zakupiła zagranicą 100 podwozi marki Leyland, które są karosowane w Państwowych Zakładach Lotniczych. Konstruktorom nadwozia jest inż. Panczakiewicz z Centralnego Biura Technicznego Przemysłu Motorowego. Nadwozie jest wykonane z surowców krajowych. Wozy posiadają 46 miejsc siedzących i dwa dla obsługi.

50 TYSIĘCY TON ZBOŻA nabyły w r. ubiegłym Polskie Zakłady Zbożowe w Gdańsku

Po żniwach ub. roku Polskie Zakłady Zbożowe w Gdańsku podjęły szeroką akcję skupu zboża, która miała ułatwić drobniemu rolnikowi zbyt nadwyżek produkcyjnych po najwyższych cenach. Olszynie pomoc w tej akcji okazały gminne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej i aparat handlowy PCH, który zorganizował na terenie województwa 65, działających do dnia dzisiejszego, punktów skupu i magazynowania zboża. Zastosowanie stałych cen zlikwidowało równocześnie spekulację bogaczy wiejskich i handlarzy przywrotnych, którzy wkuwując ziarno w okresie największej podaży, sprzedawali je zazwyczaj na przednówku po cenach wygórowanych.

Ogółem Gdańskie P.Z.Z. nabyło od drobnych producentów ok. 50 tys. ton zboża, które magazynowano w zabezpieczonych elewatorach i składnicach.

PZZ-y nie zadowolili się jednak ilością magazynów przeznaczonych od Funduszu Aprowizacyjnego, Społem i Pełnomocnika do spraw składowania zboża, lecz wyremontowały wiele nowych obiektów. Dzięki temu umożliwiono gromadzenie w magazynach każdej zakupionej ilości ziarna. Odbudowany w Elblągu elewator zbożowy może pomieścić kilka tys. ton, bez obawy, że zboże ulegnie zepsu-

ciu przy przechowywaniu go w tak wielkiej ilości. Powierzchnia magazynowa, którą rozporządza gdańskie PZZ, pozwoliła nawet na przyjmowanie do elewatorów i składnic ziarna zakupionego w innych województwach.

Wybrzeże spożywa w ciągu dnia średnio 191 ton maki, 12,7 ton kaszy, 1,7 ton płatków owsianych i t.p. Przetworów tych dostarczają młyny typu handlowego o olbrzymiej zdolności przemysłowej, które pracują również dla ludności innych województw. Dostarczają one m. inn. specjalnych gatunków maki do wypieku chleba Graham i Wandera, rzadko napoty-

kanych płatków jęczmiennych i kukurydzianych. Największy młyn w Starogardzie przerabia w ciągu doby 100 ton zboża, młyn w Sopocie, Leborgu i Gdańsku mogą przerabiać do 40 ton zboża dziennie każdy, a wydajność młynów w Oliwie, Wrzeszczu, Elblągu i Malborku sięga 30 ton dziennie. Obecnie PZZ przejęły również łuszczenie ryżu w Gdyni, wskutek czego zdolność przemysłowa przedsiębiorstw młynarskich woj. gdańskiego znacznie wzrosła.

Planowe zaopatrzenie rynku w różne asortymenty przetworów zbożowych pozwoliło na uniknięcie wahan cen i ograni-

czania dostaw, jak to zdarzało się w latach ubiegłych. To też rynek Wybrzeża nie odczuł żadnego wstrząsu z chwilą zniesienia zaopatrzenia kartkowego na chleb i makę. Dostatecznie duże zapasy zboża w magazynach zapewniają również na przyszłość pełne zaopatrzenie ludności w potrzeby zbożowe i chleb.

W roku 1949 Zakłady Zbożowe przygotowują się do dalszej rozbudowy aparatu handlowego i magazynowego, dając do pokrycia zapotrzebowania apro wizacyjnego ludności i nabycia całej nadwyżki zbożowej rolnika gdańskiego. Dotychczasowe osiągnięcia PZZ rokuja, że zadania te będą wykonane. (m)

6 mil. zł na cele kult.-oświatowe robotników fabrycznych woj. gdańskiego Obrady Zw. Zaw. Pracowników Rolnych

W dniu 20 bm. w gmachu OKZZ odbyło się plenarne posiedzenie Zarządu Oddziałów Zw. Zawodowego pracowników rolnych województwa gdańskiego.

Na zebraniu przybyli przewodniczący Komitetów Folwarcznych, przewodnicy pracy i aktywiści Związku Zawodowego pracowników rolnych.

Zebranie zajął sekretarz okręgowy związku, tow. Cielibala, powołując do prezydium zebrania przyby-

łego z Warszawy sekretarza Zarządu Głównego, tow. Nowaka, skarbnika Zarządu Okręgowego tow. Antonowicza, przedstawiciela ZMP, tow. Kiljana, oraz przewodników pracy tow. Nogi i Kowalewicz.

UCHWAŁY KONGRESU

DROGOWSKAZEM W PRACY

Referat sprawozdawczy z I Kongresu PZPR wygłosił tow. Nowak. Mówca zapoznał słuchaczy z uchwałami Kongresu Zjednoczeniowego, które wykreślały w sposób zdecydowany linię naszej polityki gospodarczej w mieście i na wsi. Do zastrzeżeń się coraz bardziej walki klasowej należało mobilizować coraz szersze rzesze robotników bezpartyjnych i uaktywniać Komitety Zespołowe i Folwarczne.

W TROSCIE O PRACOWNIKA ROLNEGO

Następnie mówca omówił zagadnienie opieki nad robotnikami rolnymi i jego rodziną i wykazał różnicę między warunkami życiowymi robotnika rolnego w Polsce przedwójno i obecnie.

Decyzja Ministerstwa Zdrowia przeznaczona dla członków Zw.

Zaw. Prac. Rolnych dodatkowych 1000 miejsc bezpłatnego leczenia w sanatoriach. Zarząd Główny wysyłał 6 mil. zł. na cele kulturalno-oświatowe, a Zarząd Okręgowy udzielił dla robotników rolnych woj. gdańskiego pożyczek bezwrotnych na łączną sumę ok. 700 000 zł.

PRZEZ WSPÓŁZAWODNICZTWO

KOŁY DO SOCJALIZMU

Z koleji zabrał tow. Cielibala, który omówił formy i zadania współzawodnictwa pracy wśród członków związku. Zw. Zawodowy Pracowników Rolnych Okręgu Gdańskiego — mówił prelegent — może pozyskać się 300 przodownikami pracy, a Czyn Przedkongresowy, którego dalszą realizację stanowiąć będzie wzmożona wydajność pracy, podniósł dochód społeczny woj. gdańskiego o 14 milionów zł.

Na apel tow. Cielibala robotnicy rolni majątków państwowych woj. gdańskiego postanowili wezwać do współzawodnictwa pracy robotników z majątków Samopomocy Chłopskiej. Przy spontanicznych oklaskach wręczono "radioodbiornik", — dar Zarządu Głównego — zespołowi Lisewo za przekroczenie planu i zwycięstwo we współzawodnictwie pracy prowadzonym pomiędzy poszczególnymi zespołami folwarczny-

CZUJNOŚĆ ROBOTNIKA — TO GWARANCJA WYKONANIA PLANU GOSPODARCZEGO

W dyskusji, jaka wywiązała się po referatach tow. Nowaka i Cielibala, omawiano zagadnienia majątków państwowych i spółdzielczości wiejskiej oraz wykazano konieczność wprowadzenia we wszystkich majątkach zarad gospodarczych.

Po zaakceptowaniu przez zgromadzonych planu pracy związku przed stawionego przez Zarząd Główny i zatwierdzeniu budżetu na 1949 rok zebranie zakończono odśpiewaniem „Międzynarodówki“.

OGŁOSZENIE GDAŃSKI URZĄD MORSKI organizuje w Gdyni 3 miesięczny kurs nauki dla kranistów (dźwigowców)

Reflektanci winni posiadać co najmniej ukończoną szkołę podstawową oraz praktykę w zawodzie mechanicznym i elektrycznym.

Wiek od 22 do 40 lat.

Podczas kursu absolwenci będą otrzymywać wynagrodzenie miesięczne i na okres ćwiczeń praktycznych będą ubezpieczeni od wypadków.

Podania wraz z życiorysem i zaświadczeniem o odbytej nauce oraz 2 fotografiami należy składać osobiście w G. U. M. — Oddział Dźwigowy w Gdyni ul. Polska do dnia 1 lutego.

GDAŃSKI URZĄD MORSKI
Zarząd Okręgowy
Państwowych Nieruchomości Ziemijskich
w Gdańsku

pilnie poszukuje:

1. administratorów zespołów
2. rzadców majątków
3. referentów (wykształcenie średnie)
4. księgowych
5. kalkulatorów
6. oraz fachowców — rolników z praktyką.

Podania wraz z życiorysem oraz referencjami kierować: Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemijskich — Wydział Personalny, Gdańsk-Wrzeszcz, Danusi 4.

234/k

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE
OKRĘGU NADMORSKIEGO
Gdańsk, Wały Jagiellońskie 9

ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na dostawę niżej wymienionych maszyn:

- 1) 1 adresarkę „Adrema“ z alfabetem „Pico“,
- 2) 3-ch arytmetrów,
- 3) 3-ch maszyn sumujących ręcznie,
- 4) 1 maszynę sumującą elektryczną,
- 5) 2-ch maszyn do pisania z długim walkiem,

Oferty w zalakowanych kopertach bez podania firmy należy składać w pokoju nr. 410 (Wydział Zaopatrzenia) do dnia 31. stycznia r. b. godz. 10.00. Tęgoż dnia o godz. 11.00 nastąpi otwarcie ofert.

Zjednoczenie zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, oraz częściowe lub całkowite unieważnienie przetargu bez podania powodów.

236/k

Dokończenie przemówienia tow. J. Bermiana

Im ostrzejsza jest walka, tym bardziej powinniśmy dbać o rozszerzenie naszych wpływów na elementy chwiejne, które do nas się zbliżają.

Pamiętajmy słowa Lenina: „jednym z największych i najniebezpieczniejszych błędów komunistów (jak i w ogóle rewolucjonistów, którzy skutecznie zrealizowali początek rewolucji) jest wyobrażenie, jakoby można było dokonać rewolucji reko-ma samych rewolucjonistów. Wreć przeciwnie, w imię po wrozenia każdej poważnej pracy rewolucyjnej należy koniecznie zrozumieć i wielić w życie to, że rewolucjonści

potrafią odegrać rolę tylko awangardy istotnie zdolnej do życia i przodującej klasy. Awangarda tylko wtedy spełnia zadanie awangardy, kiedy potrafi nie odrywać się od kierowanych przez siebie mas i rzeczywiście masę tę prowadzić naprzód.“

Jakie sa perspektywy naszej walki?

W jednej ze swych ostatnich prac, pisanych w marcu 1923 r. „Lepiej mniej, ale lepiej“. Lenin, zaglądając w przyszłość, wskazywał, że o wynikach walki między socjalizmem a kapitalizmem zdecydować w ostatecznym rachunku postawa olbrzymiej większości ludności globu ziemskiego.

„Właśnie ta większość ludności — pisał Lenin — wciąga się w ostatnich latach z niezwykłą szybkością do walki o swoje wyzwolenie tak, że w tym sensie nie może być nawet cienia wątpliwości, do tego, jakie będzie ostateczne rozstrzygnięcie światowej walki.“

W tym sensie ostateczne zwycięstwo socjalizmu jest całkowite i bezwarunkowo zapewnione.“

Czyż zwycięski pochod bohaterów Chin Ludowych nie jest świetnym potwierdzeniem tej przepowiedni?

Czyż nie jest wielkim triumfem leninizmu?

Czy bohaterka walka proletariatu krajów kapitalistycznych, szczególnie Francji i Włoch, nie jest dowodem nie-

zwycięzonej mocy leninizmu?

Czy zwycięskie budowanie fundamentów socjalizmu w Polsce i w innych krajach Demokracji Ludowej nie jest triumfem leninizmu?

Czy zwycięskie budowanie komunizmu w Związku Radzieckim nie jest zwycięstwem leninizmu, zwycięstwem idei Lenina i Stalina?

Lenin nie ograniczał się do ogólnych twierdzeń i formułował konkretne zadania partii dla danego okresu.

Nasze zadania wskazał nam Kongres Zjednoczeniowy, który przyjął za podstawę wielką naukę marksizmu-leninizmu. Dlatego skupić musimy wszystkie siły dla realizacji programu, nakreślonego przez nasz Kongres Zjednoczeniowy — pierwszy Kongres naszej Partii.

Wzmocnić będziemy wytrwale nasze ludowe państwo, zwalczając nieublaganie jego wrogów, upowszechniac i rozwijać będziemy zdobycze kulturalne i twórczość kulturalną w oparciu o najlepsze tradycje i całą postępową spuściznę narodu.

Pogłębiać będziemy sojusze robotniczo-chłopski, braterstwo robotników z chłopami drobnymi i średniolnymi.

Wzmocnimy będziemy nieustannie naszą partię i prze-pajac ją zasadami marksizmu-leninizmu, ideami Lenina i Stalina.

Zakończymy przedterminowo plan 3-letni, aby przystąpić do realizacji planu 6-letniego, planu budowania fundamentów socjalizmu.

Cheemy, aby nasze pokolenie budowało Polskę Socjalistyczną i potrafimy tego dokonać.

Cheemy przygotować o wiele lepsze, sześciolatte życie dla podrastającego pokolenia i potrafimy tego dokonać.

Ta nasza praca i walka złożymy najpiękniejszy hołd pamięci wielkiego wodza, wielkiego myśliciela i wielkiego człowieka — Włodzimierza Lenina.

Niech żyje i zwycięża leninizm.

Niech żyje Stalin!

Pięćset mieszkań przypdzielono ludziom pracy w Wejherowie

Sprawy mieszkaniowe Wejherowa, jak również wielu innych miast kraju stanowią wielką bolączkę ludności. Wobec ogromnego zniszczenia państwa, a tym bardziej warsztatów pracy sprawy te były stale odsuwane na dalszy plan. Powolny rozwój budownictwa mieszkaniowego i wysoki napływ ludności pracującej na teren Wejherowa wytworzył dość trudną sytuację mieszkaniową.

W roku ubiegłym stan ludności miasta wzrósł o 2 178 osób i wynosi obecnie 17 569 osób. Spowodowało to konieczność zagęszczenia mieszkań przez Wydział Kwaterunkowy, który przydzielił 280 pokoi sublokatorskich i wyjątkowo dużą ilość — 240 — mieszkań lokatorskich. Wyjątkowa opieka otoczono świat pracy, a przede wszystkim robotników, którzy otrzymali 263 przydziały, następnie rzemieślnicy — 170 i urzędnicy — 93 przydziały.

Przydział na karty odzieżowe w Elblągu

Rozdział artykułów bawełnianych, wełny i obuwia z dodatkowej (ostatniej) rejestracji 1948 r. kart odzieżowych na terenie m. Elbląga, będzie trwał do 5-go lutego 1949 roku. Po tym terminie żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

112 wyjazdów w ciągu dwu tygodni pracy

W Ubezpieczalni Społecznej w Słupsku odbyło się w tych dniach posiedzenie Rady Pogotowia Ratunkowego. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności pogotowia złożył lekarz powiatowy i miejski dr. Pludowski. Założone przed 2-ma zaledwie tygodniami Pogotowie Ratunkowe, w ciągu tego okresu czasu 81 razy wyjeżdżało po chorych na terenie powiatu i odbyło 31 wyjazdów w mieście. Ogółem wzywano Pogotowie w 112 wypadkach.

Ubezpieczeni korzystają z pomocy pogotowia bezpłatnie, natomiast dla nieubezpieczonych ustanowiono specjalny cennik.

CZYTAJCIE I PRENUMERUJCIE PRASĘ Z.S.R.R.

Zamówienia prenumeraty przyjmuje:

w Gdańsku — RSW „Prasa“, ul. Kosynierów Gdynskich 11

w Sopocie — RSW „Prasa“, ul. Marsz. Stalina 763

w Gdyni — RSW „Prasa“, ul. Świętojańska 66

Mało i średniorolni chłopie w zarządzie pow. ZSCh w Starogardzie

W sali Teatru Miejskiego w Starogardzie zebrało się w niedzielę 16 bm. ponad 300 delegatów Zw. Sam. Chłopskiej z całego powiatu. Celem zjazdu, było m. in. dokonanie wyboru nowego zarządu powiatowego ZSCh. Po zgłoszeniu zebrania przez prezesa Piszka przewodnictwo objął małorolny chłop ze Skórcza ob. Leszmana. Delegaci wysłuchali referatu przedstawiciela Wojewódzkiego Zarządu Zw. Samopomocy Chłopskiej — Felczaka. Po sprawozdaniu ustępującego Zarządu Powiatowego oraz kierownictwa spółdzielni Samopomocy Chłopskiej wywiązała się obszerna dyskusja.

Dyskutaneci skrytykowali niektóre posunięcia dotychczasowego Zarządu Powiatowego zwłaszcza hodowanie w pracy systemowi protekcji. W gminnych spół-

dzielniach w Zblewie i Skórczu stwierdzono niedobory kasowe. Kontakt ze wsią był naogół słaby. Kredyty na odbudowę wsi nie były rozdzielone właściwie. Zbyt mały udział chłopów mało- i średniorolnych w zarządach organizacji wiejskich i w komisjach, co ułatwiała wroga działalność bogaczy. W dążeniu do radykalnej zmiany stosunków w starogardzkim ZSCh prezesem powiatowym wybrano jednogłośnie wzorowego rolnika tow. Józefa Maliszewskiego, 5 hektarowego chłopca z Koszów.

Skład nowego zarządu pozwala mieć nadzieję, że obecnie we wszystkich sprawach uwzględniane będą przede wszystkim potrzeby mało i średniorolnych chłopów. (S. C.)

JAK PRACUJE KOMITET CZŁONKOWSKI przy spółdzielni w Szynkowych?

W powiecie Kwidzińskim Komitety Członkowskie Spółdzielni Gminnych w większości zostały już zorganizowane i rozpoczęły pracę.

Najsprawniej pracuje Komitet Członkowski sklepu Nr 2 w Szynkowych, (własność Gminnej Spółdzielni w Sadlinkach).

Kierowniczką Komitetu jest miejscowa nauczycielka. Komitet zbiera się na swoich zebraniach regularnie co 10 dni. Na zebraniach tych omawia się wszystkie sprawy dotyczące sklepu i zaopatrzenia ludności.

Przed każdym zebraniem Komitet przeprowadza wizytację sklepu, informując się o potrzebach sklepu i notując braki, niedociągnięcia i błędy. Materiał z wizytacji stanowi podstawę do wniosków uchwalanych na zebraniu, a kierowanych do Zarządu Spółdzielni. Komitet zażądał już zmiany wyglądu estetycznego sklepu. Do zarządu zwrócono się z apelem o powiększenie ilości towarów w sklepie.

Komitet brał udział w rozprawieniu przez sklep butów i materiałów odzieżowych. Przy rozprawieniu butów gumowych, Komitet sporządził listę otrzymujących, a że sklepowa nie zastosowała się do imiennego wykazu i rozdała je według swego upodobania, Komitet po zbadaniu rozdziału spowodował zwrot butów wydanych niewłaściwie i usunął nieuczciwą pracownicę.

Nie wszystko jednak w pracy Komitetu układa się pomyślnie. Jedną z zasadniczych trudności stanowi obojętność wobec jego wniosków Zarządu Spółdzielni Gminnej.

Na wiele pytań i wniosków Komitet nie otrzymał dotychczas jakiegokolwiek odpowiedzi. Dowodzi to lekceważenia jego pracy i braku zrozumienia dla poważnej roli Komitetów Członkowskich w pracy spółdzielni.

Dzięki żywej pracy Komitetu Członkowskiego w gromadzie Szynkowej, wzrasta stale ilość członków Spółdzielni, zwłaszcza mało i średniorolnych chłopów.

GŁOS KOBIET

Reforma płac a budżet domowy

RODZINA robotnika, czy pracownika umysł. stanowi podstawową komórkę zorganizowanego społeczeństwa, komórkę, która posiada swoje potrzeby i źródła zaspokajania tych potrzeb, która musi gospodarować ekonomicznie, a więc planowo.

Dobry przykład robotnic „Trojanu”

W Warsztatach Głównych Trojan w Gdańsku odbyło się w ub. tygodniu zebranie kobiet, na którym wszystkie kobiety w liczbie 120 postanowiły zostać członkiniami Ligi Kobiet.

Do Zarządu nowego Koła Ligi weszły kol. Godlewska Jadwiga, Abramowska Helena, Stefanowicz Czesława, Kosmūt Irena, Skowron ska Zofia, Dąbrowska Jadwiga, Bartkiewicz Maria, Wasiewicz Waleria, Jodel Maria i Kamińska Zofia.

Piszemy listy

Wolność sumienia a przymus wiary

Jedną z naszych czytelniczek pisze:

„Polska Ludowa zapewniła każdemu obywatelowi wolność sumienia. Nie wszyscy jednak zdają się ten fakt rozumieć. Dzieci moje uczęszczają do szkoły podstawowej. W tej szkole, a zapewne i w wielu innych szkołach, wymaga się wyznania, co jest niezgodne z wolnością sumienia. Dlaczego dzieci są nieobecne na nabożeństwach niedzielnych.

Często dzieci z tego powodu w poniedziałek boją się iść do szkoły. Albo bojąc się represji, kłamiają.

Wolność sumienia jest w Polsce prawem każdego obywatela. Powinna Obywatelka sprawę tę postawić na zebraniu rodzicielskim. Zbadać, jak odnosi się do niej dyrektor szkoły. Jeżeli stanowisko dyrektora szkoły nie jest właściwe, należy się odnieść do wyższych władz szkolnych.

Stosunek naszego Państwa do religii wyrażony został jasno.

Wszystkie wyznania korzystają z pełnej swobody rozwojowej. Ale żadnemu człowiekowi nie wolno przekonań religijnych wpaść pod przymusem.

Listy do Naszej Korespondencji prosimy przysyłać na adres redakcji „Głosu Wybrzeża” do Działu Kobięcgo.

Wprowadzona obecnie reforma płac stanowi poważną poprawę bytu ogółu ludności pracującej.

W skali ogólnopństwowej zarobki wzrosną o 10 procent, a w wielu wypadkach wzrost ten będzie jeszcze większy. Wzrosną też wydatnie zasiłki rodzinne. Pracownik posiadają

cy 1 dziecko otrzyma 1.650 zł., za drugie 3.600 zł., za trzecie i każde następne po 2.250 zł. Przy większej ilości dzieci suma ta stanowić może niejako drugą pensję. Pozycję tę zwiększa zwolnienie zasiłków rodzinnych od podatku od wynagrodzeń.

Wyrazem troski naszego Państwa o kobiety, jest fakt, że kobieta samotna, mająca dzieci na utrzymaniu płaci niższy od mężczyzny podatek dochodowy a mianowicie, gdy ma 1 dziecko korzysta z 25 proc. ulgi, przy 2 dzieciach ulga wynosi 50 proc, a przy większej ilości dzieci jest ona całkowicie od podatku zwolniona.

Wszystko to wpływa korzystnie na nasze gospodarstwo domowe.

Ale tu okazać się właśnie, jak istotne jest sporządzanie budżetów domowych.

Obowiązujący do końca ubiegłego roku system kartkowania - apropracyjny, polegał na tym, iż pewną elementarną ilość produktów otrzymywało się za opłatą, tak niską, że opłacenie ich nawet w najcięższych warunkach finansowych, nie sprawiło trudności. Była to, innymi słowami, część wynagrodzenia za pracę dostarczana w naturze. Obecnie system ten został zniesiony i pracownik otrzymuje odpowiedni do cen rynkowych ekwiwalent w gotówce.

Pamiętajmy jednak, że za tę gotówkę musimy zakupić produkty dawniej otrzymywane na kartki. Wszystkie te produkty znajdują się na rynku, w wolnej sprzedaży, tak, że trudności w zaopatrzeniu nie napotkamy.

Zniesienie systemu kartkowego ułatwi bardzo gospodarstwo domowe. Przede wszystkim nie zawsze było wiadomo, co się otrzyma na kartki i w jakiej ilości, marmeladę, czy śledzie, olej, czy konserwy.

Obecnie możemy zakupy dostosować do naszych potrzeb.

Ob. Kazimierska Janina. Tczew

Zapytuje nas, kto może należeć do Ligi Kobiet.

Do Ligi Kobiet może należeć każda kobieta, bez względu na przynależność do innej organizacji społecznej. Wciągnięcie jaknajszerszej rzeszy kobiet do wspólnoty w budownictwie Polski socjalistycznej, nieugięta walka kobiet ze wszystkimi siłami zagrażającymi pokojowi, to główne założenia ideowe Ligi Kobiet.

Do Gdańska wrócimy z zapsem nowych piosenek, wierszy i tańców i z zapsem wzięciem się do pracy.

Musimy się starać, abyśmy mogli jeszcze raz pojechać na obóz społeczny.

ALICJA KLESZCZÓWNA

Należy zwiększyć ilość przedszkoli

Dzieci pracujących kobiet nie mogą być pozbawione opieki

W robotniczych dzielnicach miast Wybrzeża widzimy często wymowne i smutne sceny.

— Zobaczmy, czy należy się do buta — mówi czteroletni chłopiec do kolegi, brodząc po głębokiej kałuży na ulicy Raduńskiej.

Na Kartuskiej, gdzie jest ożywiony ruch kołowy, mała dziewczynka siedzi na skraju jezdni.

Nad śliskimi brzegami kanałów Gdańskiego Portu ścigają się dzieci z nadbrzeżnych robotniczych domków.

To są dzieci, których matki pracują i które powinny znajdować się w przedszkolach.

NA ORUNII ZA MAŁO PRZEDSZKOLI

Odwołamy Przedszkole Miejskie Nr. 5 na Oruni. Wita nas miły gwar dziecięcych głosików.

— Dzieci są tu szczęśliwe, z apetytem jedzą obiad — mówi kierowniczka ob. Tanciońska, pokazując nam najmłodszą grupę.

Przekonywujemy się, że istotnie dzieci w tym przedszkolu mają troskliwą opiekę, dobre pożywienie, zabawki, uczą się rytmiki.

— Niestety — żali się ob. Tanciońska — nie możemy przyjąć wszystkich dzieci.

— Dlaczego? — pytamy.

— Nie ma miejsca. Lokal jest ciasny. Przedszkole obliczone jest na 110 dzieci najwyżej. Personel jest tak nieliczny, że nie możemy uruchomić popołudniowej

świeciliarki dla dzieci matek pracujących. Jesteśmy jedynym przedszkolem na Orunii, a powinny być co najmniej dwa.

Dzieci w naszej dzielnicy, to w ogromnej większości, dzieci robotnicze, które ze względu na ciasnotę mieszkaniową i pracę matek muszą znaleźć się w przedszkolach.

ZŁY STAN ZDROWOTNY WŚRÓD DZIECI NA SIEDLICACH

Przedszkole na Siedlicach mieści się w ładnym domku w ogrodzie. Dzieci ubrane są czysto, ale bardzo skromnie. Uderza nas choć robliwa bladeść niektórych malców.

— Dziełnicę naszą zamieszkuje niemal sami robotnicy — tłumaczy kierowniczka przedszkola — przed świętami przedszkole było zamknięte z powodu epidemii odry i szkarlatyny. Epidemia na szczęście minęła bez wypadków śmiertelnych. Ale najgorsze, że dzieci z naszego przedszkola nie były jeszcze prześwietlane. Mimo, że starałam się o to usilnie w Ośrodku Zdrowia na Rogarzewskim. Nie jestem lekarzem, ale, moim zdaniem, w naszym przedszkolu, malców należy prześwietlać.

— Dzieci kołują się do lekarza? — pytam.

— Tak, ale nie wszyscy. Ci, którzy nie mogą, nie przyjeżdżają. Ci, którzy przyjeżdżają, nie mają dotacji. Ciężar utrzymania przedszkola spoczywa na Kole Rodzicielskim. Opłaty są wysokie. Ludność uboższa nie może

Jeżeli będziemy gospodarować mądrze i planowo, jeżeli pamiętać będziemy o naszym budżecie, pieniędzy nam wystarczy i lepsze gospodnie potrafią jeszcze coś zaoszczędzić.

Jeżeli jednak wydamy pieniądze na cele nie najważniejsze, nie pamiętając o konieczności przestrzegania naszego małego, ale jakże ważnego planu, to mimo znacznej poprawy ogólnej, może się okazać, że w końcu tygodnia, czy miesiąca nie będziemy mieli czym nakarmić naszych rodzin.

Pamiętajmy więc, że reforma płac przyczyniając się wydatnie do podniesienia naszej stopy życiowej, wykorzystana będzie w pełni, jeżeli stosować będziemy planowy budżet domowy.

Malwina Modrzewska.

Jak kobiety w Starogardzie rozwiązują trudności życiowe

Dyskusja na zebraniu aktywu kobiecego 18 bm. dała nam materiał ilustrujący pracę kobiet na tym terenie.

W Starogardzie znajduje się kilka zakładów pracy zatrudniających dużą ilość kobiet. W fabryce Daimon wyróżniająca się przedownia pracy jest tow. Maria Bielszewska, w Zakładach Kokso — Chemicznych tow. Michna Helena.

Tow. Bielszewska, w imieniu zebranych wyraziła radość z reformy płac, która poważnie zwiększyła zarobki robotnic. „Chcemy się szkolić, chcemy podnieść stopień uświadomienia robotnic, aby stać się godnymi Polski Ludowej” — powie-

działa na zakończenie swego przemówienia.

Owacyjnie również zostało przyjęte wystąpienie tow. Michny, która opowiedziała, w jaki sposób samodzielnie zorganizowała kontrolę sklepów rzeźniczych. Tam wszędzie, gdzie rzetelnie podchodzi się do spełnienia roli kontrolera — nadzorca kupców i sprzedawców są niemal wykluczone i rozprawdane tłuszczu i mięsa odbywa się prawidłowo.

Tow. Rudzińska, żona hutnika, zobrazowała żywo i trafnie zadania Ligi Kobiet w terenie.

Wydział Kobiety w Starogardzie

KOBIETY WE WŁADZACH OKZZ

W skład nowowybranych władz Okręgowej Komisji Związków Zawodowych weszło kilka kobiet.

Do prezydium została wybrana tow. Kaczanowska, ze Związku Zawodowego Kolejarzy. W skład plenium — tow. Skierkowa, przewodnicząca pracy z fabryki Temporyb w Gdyni, towarzyszą Chrust z Związku Zawodowego Włóknarzy i towarzyszą Drożdż z Związku Pracowników Rolnych.

Na Konferencji Wojewódzkiej Związków Zawodowych głosy kobiet w dyskusji spotkały się z dużym zrozumieniem i uznaniem. M. in. ob. Janina Siłna z Olejarni Unioń w Gdyni mówiła o konieczności zmiany systemu premiowania pracowników na swoim odcinku pracy. Przedstawicielka Elbląga

ob. Rokička podkreśliła fakt, że stosunek mężczyzny u nas do pracy kobiet nie zawsze jest właściwy. W Związku Radzieckim kobiety spotyka się wszędzie z rzetelną współpracą i pomocą towarzyszy pracy, u nas, niestety, nie zawsze. Ob. Rokička zaapelowała do zebranych o pomoc w uaktywnieniu szerokich mas kobiecych.

Walczymy ze spekulacją

Jak nas informuje Inspektor Społecznej Komisji Kontroli Cen przy Miejskiej Radzie Narodowej w Gdańsku — tow. Jodłowski udział kobiet m. Gdańska w walce ze speku-

lacją i lichwą zasługuje na specjalne wyróżnienie.

W akcjach masowych S. K. K. C. w Gdańsku bierze udział 50 kobiet, delegowanych przez partię polityczną i Zw. Zaw.

W akcji kontroli społecznej odznacza się praca kobiet społecznym podejściem do sprawy.

W m. grudniu kobiety brały udział w 21 akcjach masowych S. K. K. C. — do 18. 1. 49 r. w 16-tu akcjach, przyczyniając się w dużej mierze do zwalczania nielegalnego handlu i pasku artykułami pierwszej potrzeby, zwłaszcza w okresie przedświątecznym.

W skład S. K. K. C. przy Miejskiej Radzie Narodowej wchodzi 1 kobieta z ramienia Ligi Kobiet, ponadto wśród kobiet współpracujących z S. K. K. C. jest 8 kobiet przeszko- lonych na specjalnych kursach dla kontrolerów społecznych, organizowanych przez Związki Zawodowe i Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Na specjalne wyróżnienie spośród kontrolerek społecznych zasługują:

Ob. Szulc Maria — pracownica Zjednoczenia Przemysłu Rybnego, ob. Myk Zofia — pracownica Zakładów Dziewiarskich i ob. Kolek Maria — pracownica F-ki Cukierników „Spółem”.

Znaczną przysługę oddają także uspołecznione kobiety przez informowanie S. K. K. C., za pośrednictwem tzw. „Biura Skarg”, prowadzonego przez S. K. K. C., o nielegalnych czy też spekulacyjnych wyzyskach poszczególnych kupców, co ma specjalne znaczenie w związku z likwidacją re- glamentacji towarów, oraz w związku z reformą płac, która zwiększyła zdolność nabywczą społeczeństwa i jednostki.

— Wiesława Neumanowa

Przodująca w pracy robotnica Pawlik pracuje przy pakowaniu margaryny fabryki „Amada”

Jak kobiety w Starogardzie rozwiązują trudności życiowe

Dyskusja na zebraniu aktywu kobiecego 18 bm. dała nam materiał ilustrujący pracę kobiet na tym terenie.

W Starogardzie znajduje się kilka zakładów pracy zatrudniających dużą ilość kobiet. W fabryce Daimon wyróżniająca się przedownia pracy jest tow. Maria Bielszewska, w Zakładach Kokso — Chemicznych tow. Michna Helena.

Tow. Bielszewska, w imieniu zebranych wyraziła radość z reformy płac, która poważnie zwiększyła zarobki robotnic. „Chcemy się szkolić, chcemy podnieść stopień uświadomienia robotnic, aby stać się godnymi Polski Ludowej” — powie-

działa na zakończenie swego przemówienia.

Owacyjnie również zostało przyjęte wystąpienie tow. Michny, która opowiedziała, w jaki sposób samodzielnie zorganizowała kontrolę sklepów rzeźniczych. Tam wszędzie, gdzie rzetelnie podchodzi się do spełnienia roli kontrolera — nadzorca kupców i sprzedawców są niemal wykluczone i rozprawdane tłuszczu i mięsa odbywa się prawidłowo.

Tow. Rudzińska, żona hutnika, zobrazowała żywo i trafnie zadania Ligi Kobiet w terenie.

Wydział Kobiety w Starogardzie

KOBIETY WE WŁADZACH OKZZ

W skład nowowybranych władz Okręgowej Komisji Związków Zawodowych weszło kilka kobiet.

Do prezydium została wybrana tow. Kaczanowska, ze Związku Zawodowego Kolejarzy. W skład plenium — tow. Skierkowa, przewodnicząca pracy z fabryki Temporyb w Gdyni, towarzyszą Chrust z Związku Zawodowego Włóknarzy i towarzyszą Drożdż z Związku Pracowników Rolnych.

Na Konferencji Wojewódzkiej Związków Zawodowych głosy kobiet w dyskusji spotkały się z dużym zrozumieniem i uznaniem. M. in. ob. Janina Siłna z Olejarni Unioń w Gdyni mówiła o konieczności zmiany systemu premiowania pracowników na swoim odcinku pracy. Przedstawicielka Elbląga

ob. Rokička podkreśliła fakt, że stosunek mężczyzny u nas do pracy kobiet nie zawsze jest właściwy. W Związku Radzieckim kobiety spotyka się wszędzie z rzetelną współpracą i pomocą towarzyszy pracy, u nas, niestety, nie zawsze. Ob. Rokička zaapelowała do zebranych o pomoc w uaktywnieniu szerokich mas kobiecych.

Walczymy ze spekulacją

Jak nas informuje Inspektor Społecznej Komisji Kontroli Cen przy Miejskiej Radzie Narodowej w Gdańsku — tow. Jodłowski udział kobiet m. Gdańska w walce ze speku-

lacją i lichwą zasługuje na specjalne wyróżnienie.

W akcjach masowych S. K. K. C. w Gdańsku bierze udział 50 kobiet, delegowanych przez partię polityczną i Zw. Zaw.

W akcji kontroli społecznej odznacza się praca kobiet społecznym podejściem do sprawy.

W m. grudniu kobiety brały udział w 21 akcjach masowych S. K. K. C. — do 18. 1. 49 r. w 16-tu akcjach, przyczyniając się w dużej mierze do zwalczania nielegalnego handlu i pasku artykułami pierwszej potrzeby, zwłaszcza w okresie przedświątecznym.

W skład S. K. K. C. przy Miejskiej Radzie Narodowej wchodzi 1 kobieta z ramienia Ligi Kobiet, ponadto wśród kobiet współpracujących z S. K. K. C. jest 8 kobiet przeszko- lonych na specjalnych kursach dla kontrolerów społecznych, organizowanych przez Związki Zawodowe i Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Na specjalne wyróżnienie spośród kontrolerek społecznych zasługują:

Ob. Szulc Maria — pracownica Zjednoczenia Przemysłu Rybnego, ob. Myk Zofia — pracownica Zakładów Dziewiarskich i ob. Kolek Maria — pracownica F-ki Cukierników „Spółem”.

Znaczną przysługę oddają także uspołecznione kobiety przez informowanie S. K. K. C., za pośrednictwem tzw. „Biura Skarg”, prowadzonego przez S. K. K. C., o nielegalnych czy też spekulacyjnych wyzyskach poszczególnych kupców, co ma specjalne znaczenie w związku z likwidacją re- glamentacji towarów, oraz w związku z reformą płac, która zwiększyła zdolność nabywczą społeczeństwa i jednostki.

— Wiesława Neumanowa

Sensacyjki zagraniczne

Thompson obronił tytuł
mistrza Europy

LONDYN. W Birmingham odbyło się spotkanie bokserskie w wadze lekkiej o tytuł mistrza Europy, w którym mistrz Anglii Thompson obronił swój tytuł mistrzowski, zwyciężając w 15-rundowej walce na punkty Belgą Preysa.

HOKEIŚCI KANADYJSCY
REMISUJĄ W ANGLII

LONDYN. Kanadyjska drużyna hokejowa „Sudbury Wolves”, która reprezentować będzie Kanadę na mistrzostwach świata w Sztokholmie, rozegrała w Nottinghamu towarzyskie spotkanie z miejscowym zespołem „Nottingham Panthers”, uzyskując wynik remisowy 3:3. Hokeiści kanadyjscy wykazali słabą formę, zdobywając wyrównującą bramkę w ostatniej minucie gry.

DAUTHUILLE ZWYCIĘŻA
W AMERYCE

NOWY JORK. Zawodowy pięciacz francuski wagi średniej Dauthuille odniósł trzecie z kolei zwycięstwo na terenie Ameryki, zwyciężając w Montrealu Amerykanina Zanelli w 10-cio rundowej walce na punkty.

PATTON WYCOFUJE SIĘ
Z BIEŻNI

NOWY JORK. Czołowy sprinter amerykański Mell Patton zapowiedział wycofanie się z czynnego życia sportowego.

Jak wiadomo, Patton jest rekordzistą USA i nieoficjalnym rekordzistą świata w biegu na 100 y. wynikiem 9,3 sek. Na Olimpiadzie w Londynie Patton zdobył złoty medal olimpijski w biegu na 200 m., był 5-ty w biegu na 100 m. oraz wchodził w skład zwycięskiej sztafety USA 4 × 100 m.

Reprezentacja CSR
na mistrzostwa świata w ping-pongu

PRAGA. 31 bm. wyjedzie z Pragi 11-osobowa reprezentacja Czechosłowacji w tenisie stołowym, w skład której wchodzi 7-miu mężczyzn i 4 kobiety. Czesi uczestniczyć będą w mistrzostwach świata, które rozegrane zostaną w Sztokholmie w dniach 4-10 lutego. W ekipie męskiej znajdują się m. in. b. mistrz świata Vana oraz Andreasdis, Tekar i Stipek.

Mistrzostwa narciarskie
Śląska

KATOWICE. 22 i 23 bm. odbędą się w Wisie tegoroczne narciarskie mistrzostwa Śląska w konkurencjach klasycznych. Organizacja mistrzostw zajmują się kluby LKS „Barania” i SN „Warta” (Cieszyn).

Polski Związek Piłki Ręcznej
zmienił nazwę

WARSZAWA. Zarząd Polskiego Związku Piłki Ręcznej uchwalił nocześnie wystąpić z wnioskiem do zmiany nazwy Związku na Polski Związek Koszykówki, Siatkówki i PZKSS na trzy odrębne związki.

Sport radziecki-potęga światową

Radziecki Komitet do spraw Kultury Fizycznej i Sportu przy Radzie Ministrów ZSRR opublikował tablicę radzieckich rekordów sportowych.

Wyniki, zamieszczone na liście, obejmują wszystkie gałęzie sportu i są dowodem, że sport radziecki zajmuje czołowe miejsce na arenie międzynarodowej, gdyż około 60-ciu wyników w lekkoatletyce, pływaniu, podnoszeniu ciężarów, strzelaniu, sporcie motocyklowym i inn. przewyższa oficjalne rekordy światowe.

Największą ilość wyników lepszych od rekordów świata uzyskali ciężkoatleci i strzelcy. Ciężkoatleci radzieccy z Nowakiem, Malicewem, Kucenko i Popowem na czele ustanowili w różnych konkurencjach 11 wyników w podnoszeniu ciężarów, przewyższających dotychczasowe rekordy światowe. Większość rekor-

dów uzyskali sztangiści radzieccy w ciągu ostatnich dwóch lat — po przystąpieniu Związku Radzieckiego do Międzynarodowej Federacji Ciężkoatletycznej.

Wśród strzelców najlepszymi wynikami, przewyższającymi rekordy światowe, poszczycić się mogą Suharew i Ruczkina.

Specjalnie wysoki poziom w skali światowej, reprezentują lekkoatletki. Zawodniczki Dumbadze, Sewrinowa, Czudina i Majuczaja są w posiadaniu wszystkich rekordów światowych w rzutach dyskiem, kulą i oszczepem oraz w pięcioboju. Ponadto jeszcze pięć lat temu znana lekkoatletka radziecka Wasiliewa uzyskała w biegu na 800 m. czas 2:12 min., który jest dotąd najlepszym wynikiem na świecie. Również sztafeta drużyny „Skrzydła Sowietów” uzyskała w biegu 3x800 m. najlepszy wynik na świecie — 6:57,4 min.

W jeździe szybkiej na lodzie w konkurencji żeńskiej znana łyżwiarka radziecka Karelina uzyskała dwukrotnie czasy lepsze od rekordów światowych: w biegu na 1500 m. — 2:36,8 min. i na 5000 m. — 9:16,4 min.

Kursy Żeglarstwa Lodowego

Główny Urząd Kultury Fizycznej organizuje Kursy Żeglarstwa Lodowego, celem wyszkolenia przyszłych instruktorów i organizatorów tej gałęzi sportu. Kursy odbędą się na jeziorze Mazury k/Giżycka w terminach: I turnus od 26 stycznia do 14 lutego, II turnus od 17 lutego do 15 marca rb. Kandydaci na kurs winni posiadać co najmniej stopień jachtowego żeglarsza śródlądowego lub morskiego, oraz wykazać się pracą instruktorską lub organizacyjną w zakresie sportu na terenie swych organizacji.

Amerykańska karmicielka

NOWE WŁADZE
starogardzkiego klubu sportowego „Wierzyca”

Przed kilku dniami odbyło się walne zebranie sfinansowanego Starogardzkiego Klubu Sportowego „Wierzyca”. Przewodniczył zebraniu inż. Bartnicki.

Po sprawozdaniu Zarządu, z którego wynikało, że tylko trzy sekcje klubu wykazały żywotność, a więc piłkarska, szachowa i bokserska, przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. Przez aklamację zostali wybrani: Tadeusz Lorenz — prezes, Konrad Cyrzon — I wiceprezes, Edmund Wota — II wiceprezes, Kazimierz Domański

— III wiceprezes, Czesław Mazurowski — sekretarz, Alfons Kamiński — skarbnik, Kazimierz Drozd, Paweł Zadurki, Brunon Rohde, Henryk Dąbrowski, Wiktor Borkowski — członkowie Zarządu.

SKS „Wierzyca” jest najsilniejszym klubem sportowym w Starogardzie.

Walne Zebranie
G. O. Z. L. A.

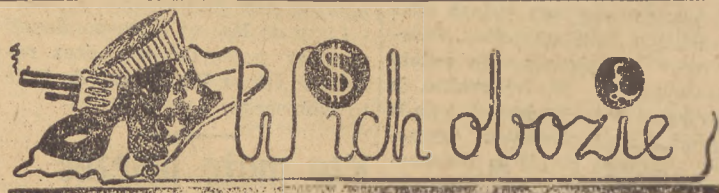
W niedzielę dnia 23 bm. o godz. 10-iej w sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego w Gdańsku pokój Nr 10 odbędzie się Walne Roczne Zebranie G.O.Z.L.A.

(humor radziecki)

Kulis-rykszarz, korzystając z wolnego czasu wypoczywa na ulicy Shanghaju, by znów za chwilę zamienić się w zwierzę i wozic kuomintangskich czy też amerykańskich panów.

OKSFORD I FASZYZM

W czasopiśmie angielskim „New Statesman and Nation” opublikowano list jednego z czytelników. Jego książka pt.: „Język, byt i logika”, uważana w Oksfordzie prawie za „filozoficzną biblię”, służy, jako podręcznik fascyzującym młodym arystokratom angielskim.

Warto jeszcze nadmienić, że Eier widocznie niezadowolony jest z swej działalności w Anglii. Wyjechał niedawno do USA, by „posłuchać kilka wykładów na uniwersytecie nowojorskim”.

Wie, gdzie może się dokształcić.

(x).

29 STYCZNIA
BAL PRASY
-największa impreza
KARNAWAŁOWA
na Wybrzeżu

wyjechała z torby podróżny ogarek, blok notesowy, zaczęła pisać. Opowiadała Sergiuszowi o ostatnich dniach pobytu w Moskwie, o nagłym wyjeździe. pisała, jak ją przejmują brak wszelkich wiadomości o Wasyliu. Od Waluni przyszła pocztówka, urządziła się dobrze — pokój ciepły... Następnie Nina Georgiewna puściła wodze swoim rozmyśleniom: „Sergiuszku, często myślę teraz o śmierci, nie przejmuję się, jestem zdrowa, ale ludzie zawsze o tym myśleli, usiłovali jakoś ten problem rozwiązać, nauka — przez walkę z chorobami, jeszcze tyle a tyle lat darowanego życia; chrześcijaństwo — przez złudzenie osobistego zmartwychwstania, legenda przepiękna, ale ileż w niej dziecięcego ograniczenia — zmartwychwstać już na całą wieczność ze świadomością przeżytych pięćdziesięciu lat; wreszcie panteiści godzili się na roztopienie się w bezosobowym chaosie. Patrząc na dzieciaki i wydaję mi się, że nieśmiertelność istnieje na prawdę właśnie w samych ludziach, wszystko jedno, czy to twoje dzieci, czy cudze. polega zaś ona na przedłużeniu myśli, uczuć, na rozwoju ich, na ich uszlachetnieniu...”

W dalszym ciągu spokojnie oddychały dzieci, miarowo stukwały koła. Nina Georgiewna nagle zmieniła zapisane kartki. Zgasiła ogarek; próbowała zapisać, ale sen nie przychodził; więc otworzyła oczy i patrząc w ciemny męt wagonowego okna zaczęła cierpliwie czekać na późny świt.

13.

Przez trzy miesiące Sergiusz trwał jak w gorączce: nie był pewny, czy zostanie wysłany na front. Wyrwał się tam z całą niecierpliwą namiętnością swego usposobienia. Nina Georgiewna mawiała: „Kiedy ty nawet mnie nie duszasz... Jak lunatyk... Odjeżdżającej Waluni nie rzekł ani jednego czułego słowa. Walunia przepłakała w pociągu całą noc: nie kocha mnie, wiem, że nie kocha...” A Sergiusz, kiedy oprzytomniał, wymyślał sam sobie: jakże to — nie pożegnałem się z Walunią? Mówi się teraz „do widzenia” bez radości, że tego kogoś się odnajdzie...

C. d. n.

Ilia Erenburg
BURZA

tłum. St. Strumph - Wojtkiewicz (95)

Przypomniała sobie teraz, jak ją przyjmowano do organizacji bolszewików. Towarzysz Grzegorz spojrzał nieufnie (wydawało jej się wówczas, że widzi ją na wylot); „A nie stchórzyłeś?...” Odpowiedziała: „Nie”. W Butyrkach było smutno; słysząc dalekie brzęczenie tramwaju, wdychała: jak dobrze jest na swobodzie! Na swobodzie nawet gołębie świętują na swój sposób... A teraz Nina Georgiewna odczuwała serdeczność nawet wobec Butyrek. Gorzka rzecz — wyjeżdżać... Ale towarzysze wiedzą, co robią. Każdy musi być na właściwym miejscu.

I oto półciemny dworzec kolejowy. Bombardowanie. Długie składy transportów kolejowych. Nic nie widać. Wykrzykiwała imiona dzieci: a nuż zgubię?... Dlaczego wysyłają w nocy? Na pewno z powodu lotnictwa. Dwadzieścia sześć. Najstarsza Wiera, ma czternaście, najmłodszy — Wasia — osiem lat. Wszystko w komplecie. Obok niej Wasia.

A co z jej Wasylikiem? W ciągu czterech miesięcy nie napisał ani razu. Teraz to nawet nie ma na co czekać. Kiedyż napisze? Natalka wyjechała również... Aby tylko nie myśleć — wszyscy mają strapienia...

Rozwidniło się. Pociąg stał na węzłowej stacji. Nina Georgiewna wyszła — zapalić papierosa. Zobaczyła dziesiątki transportów. Lory z maszynami; maszyny również stały się uchodźcami... W towarowych „ciepluchach” całe rodziny, czajniki, pieluszki — z Kurska, z Orła, z Kalinina... Jadą dwa tygodnie. Rozgrzebano olbrzymi ul — gdzieś odchodzą miasta za miastami, fabryki, szkoły. Są tu i włóściańskie kuflary, i obrazy, bydło, archiwa, nikomu nieznane skomplikowane przrzędy. Ładowano to pod